

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
NÁRODOHOSPODÁRSKA FAKULTA

Evidenčné číslo: 101006/B/2022/36124048428590340

POROVNANIE DAŇOVÉHO BREMENA PODNIKATEĽSKÝCH
SUBJEKTOV V SR A VYBRANÝCH KRAJINÁCH

Bakalárska práca

2022

Sabína Hasprová

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
NÁRODOHOSPODÁRSKA FAKULTA

**POROVNANIE DAŇOVÉHO BREMENA PODNIKATEĽSKÝCH
SUBJEKTOV V SR A VYBRANÝCH KRAJINÁCH**

Bakalárska práca

Študijný program: Financie, bankovníctvo a investovanie (jednoodborové štúdium,
bakalársky I.st., denná forma)

Študijný odbor: Financie, bankovníctvo a investovanie

Školiace pracovisko: Katedra financií

Vedúci záverečnej práce: Ing. Soňa Kleštincová

Bratislava 2022

Sabína Hasprová

Čestné vyhlásenie

Čestne vyhlasujem, že som záverečnú prácu vypracovala samostatne pod odborným vedením Ing. Soni Kleštincovej, s použitím literatúry uvedenej v zozname použitej literatúry.

V Bratislave, 25.02. 2022

(podpis študenta)

Pod'akovanie

Touto cestou by som sa rada pod'akovala školiteľke mojej bakalárskej práce Ing. Soni Kleštincovej, za odborné vedenie a nápomocné usmernenia, ktoré mi boli poskytnuté počas písania bakalárskej práce.

ABSTRAKT

HASPROVÁ, Sabína: *Porovnanie daňového bremena podnikateľských subjektov v SR a vybraných krajinách*. – Ekonomická univerzita v Bratislave. Národohospodárska fakulta; Katedra financií. – Vedúca záverečnej práce: Ing. Soňa Kleštincová – Bratislava: NHF EU, 2022, 46 s.

Cieľom záverečnej práce bola analýza daňového bremena slovenského podnikateľského subjektu v porovnaní s maďarským a estónskym daňovým systémom, ktorého výška nám poslúži ako východisko pre návrhy na stanovenie optimálnej výšky dane daňovníka. Práca je rozdelená do 5 kapitol, obsahuje 17 tabuliek a 2 grafy. V prvej teoretickej kapitole záverečnej práce sme charakterizovali daň a jej historický vývoj. Následne sme popísali prvky daňových systémov vybranej vzorky krajín z hľadiska dane z príjmov právnických osôb. V druhej kapitole sme zadefinovali čiastkové ciele práce, ktoré nám pomáhali k dosiahnutiu hlavného cieľa práce. Nasledujúca kapitola sa venuje metodike a metódam, ktoré boli využité pre účely bakalárskej práce. Štvrtá kapitola je venovaná analýze konkrétnych zložiek daňovej záťaže podnikania vo vybranom podniku podľa platnej legislatívy v príslušnej krajine. Záverečnú časť sme venovali zhodnoteniu výšky daňového bremena vo vybraných krajinách a návrhom pre optimalizáciu daňového systému, v ktorom boli zistené značné nedostatky.

Kľúčové slová: daň, daňové bremeno, daň z príjmov právnických osôb, sadzba dane, základ dane

ABSTRACT

HASPROVÁ, Sabína: *Comparison of the tax burden of legal entities in the Slovak Republic and selected countries.* – University of Economics in Bratislava. Faculty of National Economy; Department of Finance. – Thesis Supervisor: Ing. Soňa Kleštincová – Bratislava: NHF EU, 2022, 46 p.

The aim of the bachelor thesis was to analyse the tax burden of Slovak business entity in comparison with the Hungarian and Estonian tax systems, whose amount will serve as a starting point for proposals to determine the optimal tax rate of the taxpayer. The thesis is divided into 5 chapters, contains 17 tables and 2 graphs. In the first theoretical chapter of the final thesis we defined the tax and its historical development. Subsequently we described the elements of tax systems of selected countries in terms of corporate income tax. In the second chapter, we defined the sub-aims of the work that helped us to achieve the main aim. The following chapter deals with the methodology and methods that were used for the purposes of the bachelor thesis. The fourth chapter is devoted to the analysis of specific components of the tax burden of business in a selected company according to the actual legislation of the country. The final part comes with the evaluation of the amount of the tax burden in selected countries and the proposals for the optimization of tax system in which were identified significant shortcomings.

Keywords: tax, tax burden, corporate income tax, tax rate, tax base

OBSAH

Úvod	9
1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí	11
1.1 <i>Základné a doplnkové konštrukčné prvky dane</i>	11
1.1.1 <i>Základné konštrukčné prvky dane.....</i>	11
1.1.2 <i>Doplnkové konštrukčné prvky dane</i>	13
1.2 <i>Daňový systém Slovenskej republiky</i>	14
1.2.1 <i>Daň z príjmov právnických osôb</i>	15
1.3 <i>Daňový systém Maďarskej republiky.....</i>	17
1.3.1 <i>Daň z príjmov právnických osôb</i>	17
1.4 <i>Daňový systém Estónska</i>	19
1.4.1 <i>Daň z príjmov právnických osôb</i>	19
2 Ciel' práce	22
3 Metodika práce a metódy skúmania	23
4 Výsledky práce	25
4.1 <i>Analýza daňového bremena podniku na Slovensku</i>	25
4.1.1 <i>Prehľad výnosov a nákladov podniku.....</i>	25
4.1.2 <i>Odvody zamestnávateľa v roku 2020 na Slovensku.....</i>	27
4.1.3 <i>Výpočet dane z motorových vozidiel v roku 2020.....</i>	28
4.1.4 <i>Odpisy hmotného majetku podniku.....</i>	28
4.1.5 <i>Výpočet hospodárskeho výsledku podniku za rok 2020.....</i>	29
4.1.6 <i>Štruktúra odpočítateľných a pripočítateľných položiek podniku.....</i>	29
4.1.7 <i>Výpočet daňovej povinnosti podniku</i>	31
4.2 <i>Analýza daňového bremena podniku v Maďarsku.....</i>	31
4.2.1 <i>Prehľad nákladov a výnosov podniku.....</i>	32
4.2.2 <i>Výpočet dane z motorových vozidiel v Maďarsku</i>	33

4.2.3	<i>Odpisy hmotného majetku podniku</i>	34
4.2.4	<i>Výpočet daňovej povinnosti podniku v Maďarsku</i>	35
4.3	<i>Analýza daňového bremena podniku v Estónsku</i>	35
4.3.1	<i>Výpočet daňovej povinnosti podniku v Estónsku</i>	36
5	Diskusia	37
5.1	<i>Prehľad výšky daňovej povinnosti v skúmaných krajinách</i>	37
5.2	<i>Porovnanie daňového bremena podniku na Slovensku s Maďarskom</i>	38
5.3	<i>Porovnanie daňového bremena podniku na Slovensku s Estónskom</i>	39
5.4	<i>Návrhy na dosiahnutie optimálneho daňového systému</i>	40
5.4.1	<i>Prvý návrh – digitalizácia daňového systému</i>	40
5.4.2	<i>Druhý návrh – sledovanie zmien v legislatíve</i>	41
5.4.3	<i>Tretí návrh – zjednotené odvodové platby zamestnancov a zamestnávateľov</i>	41
5.4.4	<i>Štvrtý návrh – zavedenie rovnej dane</i>	42
	Záver	43
	Zoznam použitej literatúry:	44

Úvod

Podnikanie so sebou prináša viacero bariér, ktoré stoja v ceste podnikateľským subjektom pri rozvoji svojich firiem. Určujúcim faktorom úspechu podniku je jeho schopnosť hospodáriť s finančnými prostriedkami. Výsledkom sú prebytky či nedostatky, ktoré často nútia podnikateľské subjekty ukončiť podnikateľskú činnosť. Preto je dôležité správne nastavenie výšky daňového bremena, ktoré podnikateľ znáša. Výška daňového bremena okrem iného významným spôsobom vplýva aj na hodnotenie atraktívnosti štátu pre investovanie kapitálu, výkon ekonomických aktivít, či migráciu daňových platcov.

Primárnym cieľom bakalárskej práce bolo porovnanie zvolených troch krajín z hľadiska výšky zaplatenej dane podnikateľských subjektov, za účelom poukázania na neprimeranú výšku daňového bremena znášaného tuzemskými podnikateľmi. V práci prinášame pohľad do legislatívy Maďarska a Estónska, pre ktoré sú charakteristické najmä prehľadnosť a kompletná digitalizácia daňového systému. Estónsko sa vyznačuje jednoduchosťou daňového systému bez zložitých výpočtov konečnej dane, ktoré slovenským podnikateľom spôsobujú nadmernú administratívnu záťaž. Maďarsko má zavedenú nízku daň právnických osôb, čím výrazne prispieva k aktívnemu prúdeniu investícií do krajiny a k zlepšeniu konkurencieschopnosti na trhu prostredníctvom voľnej súťaže. Sekundárnym cieľom bolo vypracovanie návrhov pre zníženie daňového bremena podnikateľských subjektov, v ktorých sme sa zamerali na vylepšenia prostredníctvom moderných technológií, na legislatívne nedostatky a predostreli sme tému znovuzavedenia rovnej dane.

V prvej teoretickej časti záverečnej práce sme sa zaoberali charakteristikou dane a jej historickým vývojom. Kapitola ďalej popisuje základné, ako aj doplnkové konštrukčné prvky dane. Následne sa detailne zaoberá zložkami daňových systémov vybranej vzorky krajín. Do úvahy sme brali rovnaké parametre daňových systémov z dôvodu objektívnejšieho medzinárodného porovnania. Zmienaná kapitola bola spracovaná na základe metódy komparácie, čím sme poukázali na spoločné a rozdielne črty v jednotlivých daňových systémoch.

Druhá kapitola obsahuje hlavný cieľ záverečnej práce. Čiastkové ciele nám umožnili dospieť k hlavnému cieľu práce, ktorým je komparácia daňového bremena podnikateľského subjektu s vybranými krajinami. K tomuto cieľu nám dopomáhali dostupné študijné materiály, zákony a relevantná literatúra, z ktorej sme čerpali počas písania bakalárskej práce.

V tretej kapitole sme si predstavili metodiku a metódy práce, ktoré nám umožnili zostaviť prehľadnú štruktúru práce. Hlavnými metódami použitými v práci boli analýza, komparácia, matematicko-štatistické metódy, dedukcia a indukcia. V závere tretej kapitoly sme si uviedli nami analyzovaný podnik, ktorý sa venuje predovšetkým správe nehnuteľností a ich prenájmu. Zaradili sme ho z hľadiska výšky obratu a počtu zamestnancov a vymedzili sme si predmet podnikateľskej činnosti.

Štvrtá kapitola je z pohľadu cieľov práce kľúčová. Praktická časť záverečnej práce sa venuje analýze vybraného podnikateľského subjektu. Daňové bremeno sme analyzovali z pohľadu dane z príjmov právnických osôb, pričom sme zohľadnili odpisy aj odpočty dane. Primárnym výstupom bolo určenie daňovej povinnosti hospodárskeho subjektu, ktorú sme určili pre každú krajinu osobitne podľa platnej legislatívy v danej krajine.

Piata kapitola sa venuje diskusii a analýze získaných výsledkov, prostredníctvom ktorých sme dokázali určiť výšku daňového bremena ako hlavný predpoklad pre vykonávanie podnikateľskej činnosti vo vybraných krajinách. Záver kapitoly je venovaný návrhom pre dosiahnutie optimalizácie daňového systému, ktorý je kľúčovým pri určení výšky daňovej povinnosti podnikateľských subjektov.

1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí

Z historického hľadiska sa pojem daň sa spája so samotným vznikom štátu. Štát ako predstaviteľ organizovaného útvaru potreboval zabezpečiť na svoj ekonomický chod príjmy, ktoré označujeme pojmom daň. Spočiatku bola daň vyberaná v naturálnej podobe, neskôr nadobudla formu peňažnú. Spolu so zmenou formy vyberanej dane sa menili aj názory na daň, ktoré sa viazali k danému obdobiu, mysleniu, funkcii a podstate štátu.

V daňovej teórii existuje niekoľko prístupov k definícii pojmu daň, z ktorých považujeme za rozhodujúce práve rozdelenie z hľadiska formálno-právneho a ekonomicko-finančného. Z formálno-právneho hľadiska budeme daň označovať ako povinnú, zákonom stanovenú, neúčelovú, spravidla opakujúcu sa a vynútiteľnú platbu, plynúcu do príslušného verejného rozpočtu, ktorú odvádzajú daňové subjekty v peňažnej forme, v určenej výške a lehote splatnosti. Je to platba, ktorá je ustanovená prostredníctvom zákona, vyhlášky alebo nariadením vlády. Z ekonomicko-finančného hľadiska predstavuje daň vzťah medzi daňovým subjektom a štátom, ktorý je zákonne upravený a slúži pre účely zabezpečenia cieľov vlády.¹ Pre účely zhodnotenia daňových systémov vybraných krajín je dôležité poznať význam pojmov, ktoré ich tvoria.

1.1 Základné a doplnkové konštrukčné prvky dane

Nevyhnutnými predpokladmi výberu daní sú ich formálne náležitosti, ktoré by mal obsahovať každý daňový zákon príslušného štátu. Súhrnne sa nazývajú konštrukčné prvky dane alebo prvky daňovej techniky. Prvkami daňovej techniky rozumieme opatrenia finančno-správneho charakteru, ktoré sú súčasťou každej dane.²

1.1.1 Základné konštrukčné prvky dane

Základné konštrukčné prvky dane sú také prvky dane, ktoré nájdeme v príslušnom daňovom zákone krajiny. Každá daň sa vyznačuje náležitosťami, ktoré sú z pohľadu určenia dane kľúčové. Medzi základné znaky dane zaraďujeme subjekt dane, predmet dane, základ dane a sadzbu dane.³

¹ KOČNER, M. – BULLA, P. *Daňové systémy*. 1 vyd. Gbely: ER-PRINT, a. s., 2011, s. 7 - 8. ISBN 978-80969056-5-2.

² KOČNER, M. – BULLA, P. *Daňové systémy*. 1 vyd. Gbely: ER-PRINT, a. s., 2011, s. 13. ISBN 978-80969056-5-2.

³ SCHULTZOVÁ, A. a kol. *Daňovníctvo: daňová teória a politika I*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2018, s. 37. ISBN 978-80-7598-107-3.

Daňovým subjektom je fyzická alebo právnická osoba, ktorej zo zákona vzniká povinnosť odvádzať alebo platiť daň. V daňovo-právnych vzťahoch budeme rozlišovať dva typy daňových subjektov – *daňovník a daňový platiťel*. Za daňovníka budeme považovať fyzickú alebo právnickú osobu, ktorá dani podlieha priamo. Daňovník znáša daňové bremeno sám, pričom ho nie je možné previesť na iný subjekt. Platiťelom dane z príjmov je fyzická alebo právnická osoba, ktorá odvádza daň od daňovníkov prostredníctvom vlastnej majetkovej zodpovednosti. Najčastejšie ju platiťel dane zahrnie do predajnej ceny tovarov či poskytovaných služieb alebo zrazí od svojich zamestnancov pri výplate miezd a odvedie príslušnému správcovi dane.⁴

Predmetom dane je najmä zisk, mzda alebo majetok. K správneému určení predmetu dane sa viaže napr. stanovenie výšky sadzby dane, ale aj výpočet daňovej povinnosti subjektu. Predmetom dane právnických osôb sú príjmy zo všetkých činností a príjmy plynúce z nakladania s majetkom.⁵ Z predmetu dane sú niektoré položky vyňaté. Bližšie budú tieto položky charakterizované v rozpracovaní daňových systémov vybraných štátov.

Základ dane predstavuje kvantitatívne vyjadrenie predmetu dane, na základe ktorého sa vypočíta daň. Právnické osoby účtujúce v sústave podvojného účtovníctva pri zisťovaní základu dane vychádzajú z výsledku hospodárenia a zo spôsobu vedenia účtovníctva. Právnické osoby účtujúce v sústave jednoduchého účtovníctva vyčíslia svoj základ dane na základe rozdielu medzi príjmami a výdavkami. Výsledok hospodárenia daňovníka sa pri zisťovaní základu dane upravuje o náklady a príjmy, ktoré z daňového hľadiska neoprávnene znížili alebo zvýšili základ dane.⁶

Vynásobením základu dane príslušnou **sadzbu dane** stanovenou zákonom sa vyčíslí daňová povinnosť daňovníka.⁷ Sadzba dane teda vychádza z vyčísleného základu dane. V literatúre sa uvádzajú tri základné sadzby dane, medzi ktoré zaradíme percentuálnu (pohyblivú), pevnú a degresívnu sadzbu dane.

Percentuálna sadzba dane je vyjadrená percentom k základu dane. Táto sadzba ďalej pozostáva z proporcionálnej (lineárnej), progresívnej a progresívne kľzavej sadzby dane. Pevná sadzba dane sa vzťahuje na určité množstvo. Patrí sem selektívna daň z vína, z piva,

⁴ SCHULTZOVÁ, A. a kol. *Daňovníctvo: daňová teória a politika I*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2018, s. 39. ISBN 978-80-7598-107-3.

⁵ SCHULTZOVÁ, A. a kol. *Daňovníctvo: daňová teória a politika I*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2018, s. 98. ISBN 978-80-7598-107-3.

⁶ MEDVEĎ, J. a kol. *Daňová teória a daňový systém*. 1. vyd. Bratislava: Sprint 2, 2009, s. 228. ISBN 978-80-89393-09-1.

⁷ BOJŇANSKÝ, J. a kol. *Dane podnikateľských subjektov*. Nitra, 2010, s. 45. ISBN 978-80-552-0486-4.

z liehu a daň z nehnuteľností. Degresívna sadzba dane označuje sadzbu, ktorá sa so zvyšujúcim základom dane znižuje a naopak. Štát by ju zvolil v prípade, že by chcel podporiť určitú činnosť, avšak jej uplatnenie je zriedkavé.⁸

V praxi rovnako nájdeme aj ďalšie sadzby, ktorými sa zdaňujú zisky právnických osôb. Ide napríklad o marginálnu sadzbu dane, ktorá funguje na podobnom princípe ako progresívna sadzba dane. Marginálnou sadzbou dane rozumieme sadzbu z poslednej výšky základu dane, ktorá sa vyskytuje v príslušnom daňovom pásme. Akonáhle sa pásmo prekročí, sadzba dane bude vyššia. Pre podnikateľov sú vysoké hraničné sadzby nevýhodné, a preto presúvajú svoje podnikateľské aktivity do pásiem s nižším zdanením. Nominálna sadzba dane sa týka jednotlivých druhov daní, ktoré sú uvedené v príslušnom zákone o dani. Efektívna sadzba dane umožňuje reálnejší pohľad na daňové zaťaženie, pričom má dosah na oblasti rozvoja podnikateľských aktivít, prílev zahraničného kapitálu, zamestnanosť a pod.⁹

1.1.2 Doplnkové konštrukčné prvky dane

Doplnkové konštrukčné prvky dane umožňujú detailnejší pohľad na jednotlivé dane. Dopĺňajú hlavné daňové prvky. Ich forma, rozsah a spôsob uplatnenia závisí vo veľkej miere od charakteru dane. Stretneme sa s nimi najčastejšie v daňových zákonoch alebo daňových poriadkoch.¹⁰

Oslobodenie od dane predstavuje vedľajší daňový prvok, ktorý vyníma spod daňovej povinnosti. Daňovník musí dodržiavať podmienky oslobodenia od dane počas celého zdaňovacieho obdobia, inak stratí nárok na oslobodenie a dani bude podliehať v celom rozsahu. Oslobodenie od dane musí byť zakotvené v príslušnom zákone regulujúcom určitú daň.¹¹

Ďalším vedľajším prvkom sú **daňové úľavy**, ktoré predstavujú sumu, o ktorú je podľa zákona znížená samotná daň.¹² Rozdiel medzi oslobodením od dane a daňovou úľavou je taký, že v prípade daňovej úľavy daňovník musí určitú výšku dane zaplatiť štátu, zatiaľ

⁸ BOJŇANSKÝ, J. a kol. *Dane podnikateľských subjektov*. Nitra, 2010, s. 48. ISBN 978-80-552-0486-4.

⁹ SCHULTZOVÁ, A. a kol. *Daňovníctvo: daňová teória a politika I*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2018, s. 41. ISBN 978-80-7598-107-3.

¹⁰ SCHULTZOVÁ, A. a kol. *Daňovníctvo: daňová teória a politika I*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2018, s. 42. ISBN 978-80-7598-107-3.

¹¹ SCHULTZOVÁ, A. a kol. *Daňovníctvo: daňová teória a politika I*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2018, s. 38. ISBN 978-80-7598-107-3.

¹² KOČNER, M. – BULLA, P. *Daňové systémy*. 1 vyd. Gbely: ER-PRINT, a. s., 2011, s. 15. ISBN 978-80969056-5-2.

čo daňovník uplatňujúci oslobodenie od dane je oslobodený od platenia dane v celom rozsahu.

Prostredníctvom **pripočítateľných a odpočítateľných položiek** znižujeme alebo zvyšujeme daňový základ, ktorý je určujúci pre výpočet dane. Pripočítateľné a odpočítateľné položky sú spôsobom daňovej optimalizácie daňovníka a umožňujú začleniť široké spektrum ekonomických nástrojov do daňového systému.¹³

Nezdaniteľným minimom rozumieme výšku peňažnej sumy, ktorú nie je možné zdaniť.¹⁴ Zamestnanec si uplatňuje nezdaniteľné minimum v ročnom zúčtovaní dane alebo v daňovom priznaní. V prípade, že si chce daňovník uplatniť nezdaniteľné minimum, odpočíta si od základu dane 21 – násobok sumy životného minima¹⁵ platného k príslušnému zdaňovaciemu obdobiu, ktorú si odpočítava ročne.

Ďalším doplnkovým prvkom dane je **minimálna výška dane**. Je to minimálna zákonom stanovená hranica, do ktorej daňový subjekt daň neodvedie.¹⁶ V prípade, že si daňovník uplatňuje daňový bonus, nie je možné posúdiť kritérium minimálnej výšky dane.

Správcom dane môže byť príslušný daňový úrad, colný úrad alebo obec. Právnická osoba riadi príslušnosť správcu dane jej sídlom, u fyzickej osoby je riadená jej trvalým pobytom, príp. sídlom v ktorom sa zdržiava. Pokiaľ ide o daň z príjmov zo závislej činnosti, príslušnosť správcu dane je určená miestom sídla organizačnej jednotky, v ktorej platiteľ dane uskutočňuje výpočet mzdy, výplatu mzdy a pripravuje mzdové listy.¹⁷

Splatnosť dane určuje lehotu na platenie dane, resp. preddavkov na daň. Splatnosťou dane sa zaoberá daňový zákon týkajúci sa príslušnej dane, podľa ktorého daňovníkovi dosahujúcemu príjmy z podnikania plynú lehotu na platenie preddavkov na daň podľa dane vypočítanej za predchádzajúce zdaňovacie obdobie.¹⁸

1.2 Daňový systém Slovenskej republiky

Daňový systém Slovenskej republiky je legislatívne upravený zákonom o dani z príjmov, zákonom o dani z pridanej hodnoty, zákonmi o spotrebných daniach a zákonom

¹³ KOČNER, M. – BULLA, P. *Daňové systémy*. 1 vyd. Gbely: ER-PRINT, a. s., 2011, s. 16. ISBN 978-80969056-5-2.

¹⁴ KOČNER, M. – BULLA, P. *Daňové systémy*. 1 vyd. Gbely: ER-PRINT, a. s., 2011, s. 15. ISBN 978-80969056-5-2.

¹⁵ Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov

¹⁶ KOČNER, M. – BULLA, P. *Daňové systémy*. 1 vyd. Gbely: ER-PRINT, a. s., 2011, s. 16. ISBN 978-80969056-5-2.

¹⁷ SCHULTZOVÁ, A. a kol. *Daňovníctvo: daňová teória a politika I*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2018, s. 42. ISBN 978-80-7598-107-3.

¹⁸ KOČNER, M. – BULLA, P. *Daňové systémy*. 1 vyd. Gbely: ER-PRINT, a. s., 2011, s. 16. ISBN 978-80969056-5-2.

o miestnych daniach a miestnych poplatkoch za komunálne odpady v znení neskorších predpisov. Daňový systém predstavuje súhrn všetkých daní vyberaných na území Slovenskej republiky za príslušné zdaňovacie obdobie. Jednotlivé daňové zákony charakterizujúce konkrétne dane sú prijímané Národnou radou Slovenskej republiky, avšak právnou úpravou daní sa zaoberajú aj nariadenia vlády SR a opatrenia Ministerstva financií SR, Finančného riaditeľstva SR a iné.¹⁹ Ďalej sa budeme venovať len dani z príjmu právnických osôb, nakoľko je kľúčovým zameraním bakalárskej práce.

1.2.1 Daň z príjmov právnických osôb

Daňovníkom dane z príjmov právnických osôb je subjekt, ktorý je zapísaný v obchodnom registri podľa § 2 Obchodného zákonníka a vykonáva podnikateľskú činnosť, z ktorej mu plynú príjmy. Zaraďujeme sem obchodné spoločnosti, družstvá, združenia právnických osôb, právnické osoby založené podľa práva Európskych spoločenstiev a pod. Zákon ďalej v § 12 ods. 3 uvádza právnické osoby, ktoré podnikateľskú činnosť vykonávajú popri hlavnej činnosti, a teda nie sú založené za účelom podnikania. Ide o záujmové združenia, občianske združenia, politické strany a hnutia, rozpočtové a príspevkové organizácie a iné. Pri právnických osobách treba rozlišovať, či má daňovník, ktorého príjem podlieha zdaneniu z hľadiska zdrojov príjmov:

- neobmedzenú daňovú povinnosť – týka sa daňovníkov so sídlom skutočného vedenia na území Slovenskej republiky. V mieste skutočného vedenia štatutárne orgány a dozorné orgány prijímajú obchodné a riadiace rozhodnutia právnickej osoby;
- obmedzenú daňovú povinnosť – ide o daňovníkov, ktorí nemajú na území Slovenskej republiky sídlo alebo miesto skutočného vedenia.

Subjektom dane z príjmu právnických osôb ďalej môže byť zahraničná osoba, ktorá na území SR vlastní stálu prevádzkareň a prostredníctvom tejto prevádzkarne dosahuje výnos z činnosti vykonávanej nepretržite, minimálne po dobu šesť mesiacov. Jej príjem bude zdaňovaný rovnako ako v prípade tuzemskej spoločnosti.²⁰

Predmetom dane z príjmu právnických osôb je príjem dosahovaný z činnosti daňovníka a príjmy plynúce z nakladania s jeho majetkom. Predmetom dane u právnických

¹⁹ KOČNER, M. – BULLA, P. *Daňové systémy*. 1 vyd. Gbely: ER-PRINT, a. s., 2011, s. 20. ISBN 978-80969056-5-2.

²⁰ SCHULTZOVÁ, A. a kol. *Daňovníctvo: daňová teória a politika I*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2018, s. 98. ISBN 978-80-7598-107-3.

osôb nezriadených na podnikanie sú príjmy z predaja majetku, príjmy z nájomného, z reklám a z členských príspevkov, príjmy zdanené zrážkou a iné. Zákon upravuje predmet dane osobitne v prípade verejnej obchodnej spoločnosti a komanditnej spoločnosti. Predmetom dane u verejných obchodných spoločností sú príjmy, z ktorých sa daň vyberá zrážkou. Základ dane vyčíslený v komanditnej spoločnosti podlieha zdaneniu iba u komandistov, pričom je rozdelený v rovnakom pomere ako zisk pred zdanením medzi komandistov aj komplementárov.²¹

Základ dane právnickej osoby účtujúcej v sústave podvojného účtovníctva sa odvíja od výsledku hospodárenia podľa účtovných štandardov Slovenskej republiky. Osoby účtujúce v sústave jednoduchého účtovníctva vyčísľujú základ dane ako rozdiel medzi dosiahnutými príjmami a výdavkami. V literatúre sa uvádzajú dva základy dane odvíjajúce sa od spôsobu zdanenia, a to spoločný základ dane a základ dane pre daň vyberaný zrážkou.²² Základ dane je následne upravený o pripočítateľné a odpočítateľné položky. Medzi odpočítateľné položky zaraďujeme rozdiel daňových a účtovných odpisov, podiel poukázaný na zaplatenej dani na osobitné účely, príjmy z predaja obchodného podielu, použitie alebo zrušenie daňovej rezervy, prijaté dividendy, podiel na likvidačnom zostatku, provízie za sprostredkovanie a pod. Medzi pripočítateľné položky môžeme zaradiť dary, výdavky na reprezentáciu, výdavky bez súvisu so zdaniteľnými príjmami daňovníka, obstarávaciu cenu zásob vyradeného tovaru z dôvodu uplynutia doby použiteľnosti, výdavky, ktoré sú uznateľné až po ich zaplatení, tvorbu rezerv a iné. Takto upravený základ dane nám umožňuje vyčíslit' daňovú povinnosť, na ktorú z veľkej miery vplýva sadzba dane.²³

Na Slovensku sa príjem právnických osôb zdaňuje progresívnou sadzbou dane. **Sadzba dane** sa novelou zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov upravila na 15 % pre tie právnické osoby, ktorých zdaniteľné príjmy za zdaňovacie obdobie nepresiahli sumu stanovenú vo výške 49 790 €. Novela zákona je v platnosti od 1. januára 2021. Ak spoločnosť dosiahne zdaniteľné príjmy vyššie než spomínaná hranica, aplikuje sadzbu dane z príjmu vo výške 21 %.²⁴

²¹ MEDVEĎ, J. a kol. *Daňová teória a daňový systém*. 1. vyd. Bratislava: Sprint dva, 2009, s. 74-75. ISBN 978-80-89393-09-1.

²² BOJŇANSKÝ, J. a kol. *Dane podnikateľských subjektov*. Nitra, 2010, s. 77. ISBN 978-80-552-0486-4.

²³ PUKALOVIC, D. *Pripočítateľné a odpočítateľné položky v roku 2021 (za rok 2020)* [online]. Podnikajte.sk, s.r.o, 2021. [cit. 2021-10-24].

²⁴ Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov

Zdaniteľným obdobím je kalendárny rok. Štandardným **termínom podania daňového priznania** je 31. marec bežného kalendárneho roka. Výnimočne sa lehota na podanie priznania môže predĺžiť, najviac však o 3 mesiace alebo 6 mesiacov v špecifických prípadoch. Zamestnávateľ ako platiteľ dane odvádza správcovi dane daň, resp. preddavok na daň, ktorý sa znižuje o daňový bonus najneskôr do 5 dní po dni výplaty alebo pripísania zdaniteľnej mzdy k dobru.²⁵

Dividendy predstavujúce podiel na zisku spoločnosti sa vyplácajú osobám, ktoré majú podiel na základnom imaní spoločnosti alebo sú členmi štatutárneho orgánu, či dozorného orgánu. Dividendy daňových subjektov na Slovensku získané od nerezydentných subjektov spolu s dividendami vyplácanými slovenskými rezidentnými daňovými spoločnosťami sú od roku 2004 vyňaté z predmetu zdanenia. Výnimku predstavujú dividendy vyplácané od subjektov, ktoré sú nerezydentmi členských štátov Európskej únie alebo Európskeho hospodárskeho priestoru alebo majú uzavretú zmluvu o zamedzení dvojitého zdanenia so slovenskými rezidentmi.²⁶

1.3 Daňový systém Maďarskej republiky

Pre daňovníka je maďarský daňový systém zaujímavý najmä z dôvodu daňovej optimalizácie. Daňovým subjektom plynie daňová povinnosť z príjmu dosiahnutého na základe vykonávania hospodárskej činnosti alebo z nakladania s majetkom, ktorý vznikol počas výkonu podnikateľskej činnosti.²⁷ Daňovník má povinnosť platiť daň podľa predpisov zákona č. LXXXI z roku 1996 o dani z príjmov právnických osôb a o dani z dividend (1996. évi LXXXI. Törvény a társasági adóról és az osztalékadóról).

1.3.1 Daň z príjmov právnických osôb

Subjektom dane z príjmu právnických osôb sú podľa maďarskej legislatívy dva typy daňovníkov – s *vnútroštátnou* príslušnosťou a *zahraničnou* príslušnosťou. Medzi daňovníkov s vnútroštátnou príslušnosťou zaraďujeme podniky vytvorené podľa obchodného práva – verejné ako aj súkromné (Nyrt., Zrt.), spoločnosť s ručením obmedzením (Kft.), regulovanú holdingovú spoločnosť, európsku spoločnosť (SE)

²⁵ SCHULTZOVÁ, A. a kol. *Daňovníctvo: daňová teória a politika I*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2018, s. 42. ISBN 978-80-7598-107-3.

²⁶ MPSVR SR. 2019. *Daňové a odvodové zaťaženie slovenských podnikov v porovnaní s krajinami Európskej únie a jeho dopady na konkurencieschopnosť slovenského priemyslu* [online]. s. 36. [cit. 2021-10-29].

²⁷ FERENC KISS, G. a kol. *Podnikanie v Maďarsku* [online]. Budapešť: Enrawell Consulting Kft, 2019, s. 37. [cit. 2021-10-29].

a družstevnú európsku spoločnosť (SCE), spoločnosť právnikov, notárov, exekútorov a advokátov, nadácie a vzájomné poisťovne fondy a iné.²⁸ Daňová povinnosť daňovníkov so zahraničnou príslušnosťou sa vzťahuje na ich príjem zo zahraničia aj na vnútroštátny príjem. Maďarská legislatíva zároveň umožňuje zriadenie skupinového daňového subjektu, ktorého účastníci sú považovaní za jeden subjekt, pričom v tomto prípade musí byť daňová povinnosť právnických osôb určená a priznaná skupinovo.²⁹

Sadzba dane z príjmov právnických osôb je v Maďarsku od roku 2017 stanovená vo výške 9 %, čím sa stáva jednou z najnižších sadzieb v rámci krajín EÚ. Vynásobením kladného základu dane príslušnou sadzbou dane získame daňovú povinnosť. Daňovú povinnosť možno ďalej znížiť využitím daňových úľav. Do firemných daňových úľav patria úľavy pre malé a stredné podniky (ďalej len MSP), daňové úľavy na vývoj, úľavy za účelom podpory investícií a iné úľavy.³⁰ Uplatnením daňových úľav na vývoj si daňovník môže znížiť svoju daňovú povinnosť až o 80 %, pri ďalších vybraných položkách sa daňová povinnosť znižuje o 70 %. Do vybraných položiek patria úľavy na podporu diváckych kolektívnych športov, filmovej produkcie, daňové úľavy súvisiace s investíciami do energetiky a úľavy na zápočet dane z úrokov z investičného úveru pre MSP.³¹

Základ dane z príjmu právnických osôb sa vypočíta zo zisku, ktorý sa uvádza vo výkaze ziskov a strát. V maďarskom zákone o dani z príjmov je stanovená minimálna výška základu dane na úrovni 2 %, z ktorého sa počíta daň. Výnimku tvoria podnikatelia v prvom roku podnikania a v iných špecifických prípadoch.³² Základ dane je ďalej upravený o pripočítateľné a odpočítateľné položky. Podľa § 7 maďarského zákona o dani z príjmov a z dividend sa do odpočítateľných položiek zaraďujú napríklad neuhradené straty z minulých rokov, tvorba opravných položiek, podiely na zisku, náklady na vývoj, rezervy, odpisy, nákup vlastných akcií, nezaradený hmotný a nehmotný majetok a náklady na reprezentáciu. Medzi pripočítateľné položky patria výdavky, ktoré nesúvisia s podnikaním, pokuty a penále, súdne poplatky, zaplatené úroky z pôžičiek prijaté od spoločníkov, odpustenie pohľadávky voči odberateľom a nesprávne odpočítaná strata z minulých období.

²⁸ ŠIROKÝ, J. *Daňe v Európskej únii*. 7 vyd. Praha: Leges, 2018, s. 278. ISBN 978-80-7502-274-5.

²⁹ RSM.HU. *Tao (társasági adó)* [online]. [cit. 2021-10-29].

³⁰ PENZCENTRUM.HU. *A társasági adó törvényi röviden: mi a társasági adó, mennyi a társasági adó mértéke 2020 folyamán?* [online]. [cit. 2021-10-29].

³¹ 5PERCADO.HU. *A társasági adókedvezmények rendszere* [online]. Penta Unió Zrt., 2021. [cit. 2021-10-29].

³² MPSVR SR. 2019. *Daňové a odvodové zaťaženie slovenských podnikov v porovnaní s krajinami Európskej únie a jeho dopady na konkurencieschopnosť slovenského priemyslu* [online]. s. 72 [cit. 2021-10-29].

Predmetom dane sú rovnako ako v slovenskej legislatíve všetky typy príjmov vrátane príjmov z obchodnej činnosti, príjmy z finančných transakcií a príjmy z prevádzky.

Zdaňovacím obdobím je kalendárny rok. Ročné priznanie k dani z príjmu podáva daňovník štandardne do 31. mája nasledujúceho roka.

Dividendy prijaté daňovými rezidentmi sú od dane z príjmu právnických osôb oslobodené. Daňou z dividend nie sú zdanené dividendy vyplácané spoločníkom – fyzickým osobám, ale podliehajú dani z príjmov právnických osôb. Oslobodené od dane sú ďalej príjmy z licenčných poplatkov vo výške 50 % z ich hodnoty.

Obce v Maďarsku sú ďalej oprávnené vyberať **miestnu daň z podnikania**, pričom na tento typ zdanenia nie je možné uplatniť bilaterálne zmluvy o zamedzení dvojitého zdanenia. Obce vyberajú daň od každého podnikateľského subjektu, ktorý vykonáva svoju činnosť na území danej obce. Základ dane si obce rozdelia a následne z jej časti vyrubujú daň. Každá obec má právo stanoviť si vlastnú sadzbu dane, maximálne však vo výške zákonom stanovených 2 % zo základu dane.³³

1.4 Daňový systém Estónska

Estónsko je z pohľadu medzinárodnej daňovej konkurencieschopnosti najlepšie hodnoteným štátom Európskej únie, ktorý svojim podnikateľom umožňuje elektronickú platbu dane s minimálnou administratívnou záťažou.³⁴ Estónsko má proporcionálnu sadzbu dane vo výške 20 %, ktorá sa vzťahuje len na distribuovaný zisk spoločnosti.³⁵ Krajina má teda zavedený jedinečný systém zdanenia, v ktorom spoločnosti neplatia daň za nevyplatené zisky. Korporátna sadzba dane je tak stanovená na úrovni 0 %, pričom predmetom dane je len distribuovaný zisk a transakcie, ktoré sa považujú za „skryté“ vyplatenie zisku. Systém funguje v Estónsku už od roku 2000, čím sa považuje z dlhodobého hľadiska za stabilný systém.³⁶

1.4.1 Daň z príjmov právnických osôb

Pravidlá estónskeho daňového systému upravuje priamo estónska ústava. Štátne dane upravujú osobitné predpisy, do ktorých patrí aj daň z príjmu.³⁷ Právnické osoby v Estónsku

³³ ŠIROKÝ, J. *Daňe v Evropské unii*. 7 vyd. Praha: Leges, 2018, s. 278 – 279. ISBN 978-80-7502-274-5.

³⁴ WORKINESTONIA.COM. 2019. *Taxes in Estonia* [online]. [cit. 2021-10-29].

³⁵ PWC. *Estonia: Individual - Taxes on personal income* [online]. PWC, 2017-2021. [cit. 2021-10-29].

³⁶ TREND.SK. 2021. *Estónsky model zdanenia je na Slovensku v nedohľadne* [online]. News and Media Holding, a. s., 2021. [cit. 2021-10-29].

³⁷ ŠIROKÝ, J. *Daňe v Evropské unii*. 7 vyd. Praha: Leges, 2018, s. 232. ISBN 978-80-7502-274-5.

sa riadia podľa Zákona o dani z príjmu RT I 1999,101, 903, Tulumaksuseadus. Podobne ako v slovenskom zákone, aj v estónskom zákone je platiteľ dane z príjmu právnických osôb špecifikovaný podľa dvoch zákonných kritérií:

- a) Právnická osoba (rezident), ktorá je zriadená na základe estónskeho práva a daň platí z predmetu dane uvedeného v § 48 – 52 Tulumaksuseadus. Zrážkovú daň platí z príjmov uvedených v § 41 Tulumaksuseadus.³⁸
- b) Právnická osoba (nerezident) platí daň z príjmov, ktoré mu vznikajú na území Estónska v súlade s ustanovením § 29 Tulumaksuseadus.³⁹

Sadzba dane pre právnické osoby je určená vo výške 20 %. Daň sa vyrubuje mesačne len z distribuovaného zisku sadzbou 20/80 na skutočný alebo domnelý zisk určený na rozdelenie. Znížená sadzba dane 14/86 sa uplatňuje na *pravidelne vyplácané dividendy*, ktorých hodnota je rovná alebo nižšia ako priemerná hodnota vyplateného zisku za posledné tri kalendárne roky, za ktoré spoločnosť platila korporátnu daň. Zo zisku je vyňatý príjem v podobe zahraničných dividend, ktoré sú od dane oslobodené.⁴⁰ Daň z distribuovaného zisku nie je vyrubená neziskovým organizáciám, nemocniciam a iným štátnym inštitúciám do výšky 3 % zo sumy platieb podliehajúcich sociálnej dani alebo do výšky 10 % zo zisku za posledný hospodársky rok daňovníka, ktorý sa skončil k 1. januáru kalendárneho roka.

Základom dane je množstvo prerozdeleného zisku v spoločnosti. Ďalej sa skladá z darov, reprezentačných výdavkov, úprav zisku a z výdavkov, ktoré nesúvisia s obchodnou činnosťou podniku. Okrem spomenutých položiek sem zaraďujeme tovar, služby, vecné dávky a výhody, ktoré sú ocenené v peňažných jednotkách a ktoré sú určené členom dozornej rady či členom predstavenstva alebo zamestnancovi a zároveň súvisia so zamestnaním. Dani rovnako podliehajú peňažné tresty a pokuty za oneskorené platenie dane. Reprezentačné výdavky sú v podmienkach estónskeho zákona oslobodené od dane vo výške mesačného limitu 32 €.

Zdaňovacím obdobím je kalendárny mesiac. Spoločnosť podáva daňové priznanie do 10. dňa kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po zdaňovacom období.⁴¹

Ďalším pojmom, ktorému sa budeme venovať, je **pomer cudzích zdrojov k vlastnému imaniu**. V Estónsku tento pomer nie je nijak obmedzený, avšak pôžička materskej či dcérskej spoločnosti sa už môže považovať za skrytú výplatu dividend, ak sa

³⁸ RT I 1999, 101, 903, Tulumaksuseadus § 6 ods. 2

³⁹ RT I 1999, 101, 903, Tulumaksuseadus § 6 ods. 3

⁴⁰ TREND.SK. 2021. *Estónsky model zdanenia je na Slovensku v nedohľadne* [online]. News and Media Holding, a. s., 2021. [cit. 2021-10-29].

⁴¹ ŠIROKÝ, J. *Daňe v Evropské unii*. 7 vyd. Praha: Leges, 2018, s. 233. ISBN 978-80-7502-274-5.

daná transakcia podobá vyplateniu zisku. Ak spoločnosť do 30 dní nepreukáže opak, alebo sa nepreukáže podstata pôžičky, je potrebné túto skrytú dividendu zdaňiť daňou z distribučného zisku vo výške 20 %.

Výplata licenčných poplatkov sa zdaňuje zrážkovou daňou 10 %, ak nie je v zmluve o zamedzení dvojitého zdanenia uvedené inak, respektíve ak sa udelí právo na zdanenie len v krajine príjemcu. Licenčné poplatky sú zo zdanenia vylúčené v prípade výplaty spriazneným osobám v rámci Európskej únie pri vzájomnej účasti 25 % a s minimálne dvojročnou dĺžkou vzťahu pred ich výplatou.⁴²

⁴² TREND.SK. 2021. *Estónsky model zdanenia je na Slovensku v nedohľadne* [online]. News and Media Holding, a. s., 2021. [cit. 2021-10-29].

2 Cieľ práce

Nasledujúca kapitola obsahuje hlavný cieľ bakalárskej práce, ako aj nadväzujúce čiastkové ciele, vďaka ktorým sme dosiahli stanovený cieľ práce. Čiastkové ciele sme zvolili s ohľadom na údaje, ktoré sme mali k dispozícii pri písaní bakalárskej práce.

Cieľom bakalárskej práce bola analýza výšky daňového bremena slovenského podnikateľského subjektu v porovnaní s rôznorodými daňovými systémami a jeho vyhodnotenie s ohľadom na príslušné legislatívne predpisy Maďarska a Estónska. Následne sme hľadali spôsoby optimalizácie slovenského daňového prostredia, v ktorom napriek mnohým reformám vidíme stále priestor na zlepšenie a zefektívnenie zdĺhavých procesov sťažujúcich podnikateľskú činnosť slovenských podnikateľov.

K určeniu čiastkových cieľov sme využili nadobudnuté poznatky z danej oblasti, ktoré nám napomáhali pri vypracovaní výsledkov práce. Čiastkové ciele boli zvolené nasledovne:

- charakteristika základných pojmov z daňovej oblasti z dôvodu častého výskytu jednotlivých pojmov v predkladanej práci;
- popis daňových systémov Slovenska, Maďarska a Estónska za pomoci využitia dostupnej literatúry, príslušných zákonov krajín a internetových zdrojov;
- výber konkrétneho podniku s následnou charakteristikou podniku a popisom jeho obchodnej činnosti, ktorá sa sústredila predovšetkým na správu a prenájom nehnuteľností;
- zhodnotenie výsledkov hospodárenia vybraného podniku za sledované obdobie 2020 na účely výpočtu daňovej povinnosti na Slovensku, v Maďarsku a Estónsku v prehľadnom tabuľkovom spracovaní;
- zhrnutie výsledných pozorovaní pre následnú tvorbu konkrétnych odporúčaní pre dosiahnutie daňovej optimalizácie prostredníctvom legislatívnych zmien, ktoré boli zistené pri skúmaní danej problematiky.

3 Metodika práce a metody skúmania

Nasledujúca kapitola slúži na priblíženie metód a postupov, na základe ktorých sme postupne dospeli k hlavnému cieľu záverečnej práce. Prostredníctvom dane z príjmov právnických osôb sme porovnávali výšku daňového bremena daňovníka v jednotlivých štátoch. Pri písaní bakalárskej práce sme si v prvom rade našťudovali literatúru k danej problematike, čím sme nadobudli všeobecný prehľad o fungovaní daňových systémov. Následne sme formulovali hlavný cieľ, ktorým bola komparácia daňového bremena konkrétneho podnikateľského subjektu na Slovensku s vybranými krajinami. Komparácia bola realizovaná na základe účtovných výsledkov podniku. Výpočet sme realizovali za pomoci daňového priznania podniku, súvahy a výkazu ziskov a strát za účtovný rok 2020. Výpočet daňovej povinnosti daňovníka nám umožnili dáta získané od nemenovanej slovenskej účtovnej kancelárie. Pre zachovanie GDPR bude podnik anonymizovaný.

V prvom kroku analýzy sme vyčíslili výsledok hospodárenia podniku, na základe ktorého sme určili základ dane. Základ dane sme následne upravovali o pripočítateľné a odpočítateľné položky. Daňovú povinnosť sme vypočítali vynásobením upraveného základu dane príslušnou sadzbou dane. Dostupné údaje o podniku sme následne upravovali podľa legislatívy Maďarska a Estónska, čím sme získali prehľad o výške daňového bremena podniku, ak by bol podnik alokovaný v týchto krajinách.

Ďalším krokom analýzy bol výber vhodných metód pre účely záverečnej práce. Využili sme pritom analýzu, matematicko-štatistické metódy, komparáciu, dedukciu a indukciu. V poslednom kroku sme spracovali fakty, ktoré sme uviedli v záverečnom hodnotení získaných výsledkov. Nasledovala prezentácia výsledkov skúmania, ktorú sme aplikovali na zvolený podnik.

Analýzu sme využili pri skúmaní dát z účtovných výsledkov podniku, ktoré nám pomohli pri výpočte daňovej povinnosti daňovníka. Zároveň sme analyzovali dostupné informácie o zvolenom podniku, vrátane miesta sídla podniku, roku založenia podniku, predmetu činnosti podniku a pod.

Matematicko – štatistické metódy boli využité pri výpočte výsledku hospodárenia podniku a pri výpočte výslednej daňovej povinnosti.

Komparáciou sme hľadali rovnaké a odlišné znaky v daňových sústavách Slovenska, Maďarska a Estónska. Ďalej sme porovnávali veľkosť daňového bremena podnikateľského subjektu na Slovensku v porovnaní s Maďarskom a Estónskom prostredníctvom

realizovaných výpočtov. Zvolená metóda bola použitá v prvej, štvrtej a piatej kapitole záverečnej práce.

Metódu dedukcie nájdeme predovšetkým v prvej kapitole bakalárskej práce. Dedukcia bola využitá pri rozpracovaní daňových systémoch Slovenskej republiky, Maďarska a Estónska. Dedukciu sme využili pri analýze základu dane, sadzby dane, predmetu a subjektu dane a vedľajších prvkov sústav, čím sme dokázali konštruovať pravdivé tvrdenia o daňových sústavách zvolených štátov.

Metódu indukcie obsahovala záverečná kapitola práce, kedy sme na základe získaných údajov dokázali zhodnotiť a porovnať veľkosť daňového bremena podnikateľského subjektu v jednotlivých krajinách a vysloviť závery.

Podnik sme skúmali z viacerých hľadísk, pričom sme sa zamerali na výšku daňového bremena podniku, ktoré predstavuje podiel zaplatenej dane z príjmu štátu, v ktorom sa podnikateľská činnosť vykonáva. V nasledujúcej kapitole uvedieme potrebné informácie o analyzovanom podniku a určíme predmet činnosti podniku. Následne budeme realizovať výpočet dane z príjmu právnickej osoby za účtovný rok 2020. V prípade Estónska bude daňová povinnosť vyčíslená mesačne, pričom na prerozdelený zisk budeme aplikovať daň z distribuovaného zisku vo výške 20 %.

Záver bakalárskej práce je venovaný zhodnoteniu stanovených cieľov a výsledkom ich plnenia. Vytvára sa zároveň priestor pre diskusiu, v ktorej sa ponúkajú návrhy pre možné riešenia a zmiernenie uvedených problémov v nadväznosti na výšku daňového bremena podnikateľských subjektov.

4 Výsledky práce

Štvrtá kapitola je venovaná analýze daňového bremena podnikateľského subjektu v troch rôznych legislatívach. Analýza bola vykonaná na konkrétnom podniku, ktorý sa venuje správe nehnuteľností a ich prenájmu. Jednotlivé kroky analýzy boli logicky zoradené s cieľom získania výslednej daňovej povinnosti podniku. Využitím údajov z účtovnej závierky a súvahy podniku sme konštruovali tabuľky, ktoré nám pomáhali vo výsledných výpočtoch. V prípade Slovenskej republiky a Maďarska sme zvolili rovnaký postup výpočtu daňovej povinnosti. Na základe znalosti o daných legislatívach sme upravovali výsledok hospodárenia o pripočítateľné a odpočítateľné položky. Po úprave výsledku hospodárenia sme dostali čiastkový základ dane, ktorý sme vynásobili príslušnou korporátnou sadzbou dane platnou v roku 2020. Prostredníctvom predchádzajúceho výpočtu sme sa dopracovali k výslednej daňovej povinnosti podniku. Daňovú povinnosť podnikateľského subjektu v prípade Estónska sme určili prostredníctvom dane z distribuovaného zisku vo výške 20 %. Jednotlivé výsledky analýzy sme posúdili v piatej kapitole záverečnej práce.

4.1 Analýza daňového bremena podniku na Slovensku

Podnik *Realitka a.s.* svojou veľkosťou spadá do kategórie malých podnikov s ročným obrátom do 10 000 000 €. Podniká v správe nehnuteľností a ich prenájme, pričom príjmy z uvedenej činnosti tvoria podstatnú časť pravidelných príjmov podniku. V priemere zamestnáva 31 zamestnancov. Podnik bol založený v roku 2000 v Leviciach. Podľa obchodného registra sa venuje sprostredkovaniu predaja, prenájmu a kúpe nehnuteľností, prenájmu a prevádzkovaniu vlastných alebo prenajatých nehnuteľností, správe nehnuteľností na základe poplatkov alebo zmlúv, prenájmu a lízingu a administratívnym službám. Z pohľadu určenia daňovníka ide o daňovníka s neobmedzenou daňovou povinnosťou, ktorého sídlo aj miesto skutočného vedenia sa nachádza na území Slovenskej republiky. Skúmaným obdobím je účtovný rok 2020. Podnik za predchádzajúce zdaňovacie obdobie nevykázal daňovú povinnosť vyššiu ako 5 000 €, preto mu nevzniká povinnosť platiť preddavky na daň. Zároveň podnik neumoruje stratu z minulých období.

4.1.1 Prehľad výnosov a nákladov podniku

V nasledujúcich tabuľkách uvádzame prehľad výnosov a nákladov podniku k 31. decembru 2020, ktoré nám slúžia na výpočet hospodárskeho výsledku podniku.

Tabuľka 1. Výnosy podniku za účtovné obdobie 2020 (v EUR)

Výnosy	
Tržby z predaja služieb	1 815 426,33
Tržby za tovar	251,5
Tržby z predaja dlhodobého hmotného a nehmotného majetku	699 009,00
Zmluvné pokuty, penále a úroky z omeškania	3 587,12
Ostatné prevádzkové výnosy	100 518,56
Tržby z predaja CP a podielov	4 000 000,00
Kreditné úroky	13 044,17
Spolu	6 631 836,68

Zdroj: vlastné spracovanie podľa Výkazu ziskov a strát podniku za rok 2020

Výnosom sa podľa § 2 ods. 4 Zákona o účtovníctve rozumie zvýšenie ekonomických úžitkov účtovnej jednotky v účtovnom období, ktoré je možno spoľahlivo oceniť. Výnosy nami analyzovanej akciovej spoločnosti dosiahli k 31. 12. 2020 sumu 6 631 836, 68 €. Najväčšiu položku výnosov analyzovaného podniku tvorili tržby z predaja cenných papierov a podielov, pričom išlo o predaj obchodného podielu spoločnosti AA vo výške 4 milióny €. Nižšiu časť výnosov tvorili kreditné úroky, zmluvné pokuty, penále a úroky z omeškania a tržby za tovar.

Tabuľka 2. Náklady podniku za účtovné obdobie 2020 (v EUR)

Náklady	
Spotreba materiálu	89 177,91
Spotreba energie	329 534,74
Predané cenné papiere a podiely	1 611 919,41
Predaný tovar	3 756,71
Opravy	100 562,80
Cestovné	772,88
Náklady na reprezentáciu	6 145,63
Ostatné služby	832 489,02
Mzdové náklady	261 854,76
Zákonné sociálne poistenie	89 366,69
Daň z motorových vozidiel	1 489
Daň z nehnuteľnosti	57 395,20
Ostatné dane a poplatky	24 049,01
Zostatková cena DNAHM	354 673,85
Zmluvné pokuty, penále a úroky z omeškania	1 210,83
Tvorba a zúčtovanie opravných položiek	33 610,37
Odpisy nehmotného a hmotného investičného majetku	482 142,89
Úroky	2 090,33
Kurzové straty	13,55
Splatná daň z príjmov	10 797,39
Spolu	4 293 052,97

Zdroj: vlastné spracovanie podľa Výkazu ziskov a strát podniku za rok 2020

Podľa § 2 ods. 4 zákona o účtovníctve nákladom rozumieme zníženie ekonomických úžitkov účtovnej jednotky v účtovnom období, ktoré je možné spoľahlivo oceniť. Náklady, ktoré nami vybraný podnik účtoval boli v celkovej sume 4 293 052, 97 € za účtovné obdobie

2020. Najvyššie náklady pre podnik predstavovali náklady na predané cenné papiere a podiely. Druhú najväčšiu časť nákladov podniku tvorila kategória ostatné služby – z toho provízie, prenájom priestorov a reklamných plôch, spracovanie účtovníctva a poradenstvo, prenájom automobilov a náklady na marketing. Odpisy nehmotného a hmotného investičného majetku tvorili tretiu najväčšiu položku nákladov podniku. Do týchto odpisov boli zaradené odpisy budov, motorových vozidiel, klimatizačného zariadenia a počítačovej techniky. Zostatkovú cenu hmotného majetku sme následne vyčíslovali na základe výšky odpisov a po zohľadnení vstupnej ceny hmotného majetku.

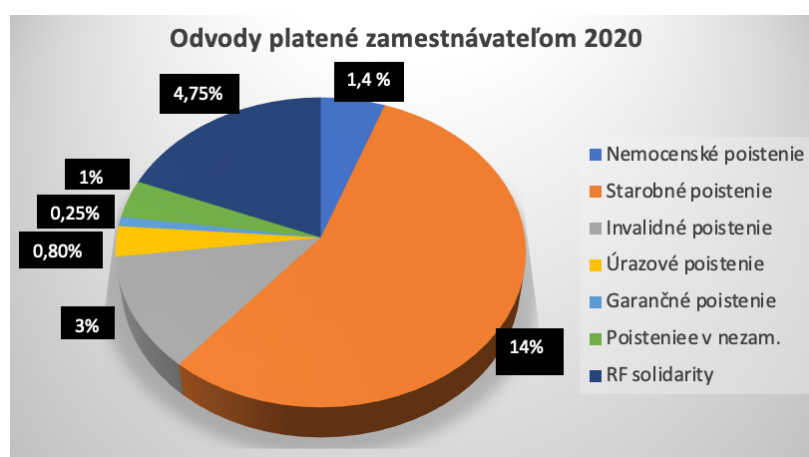
Daň z nehnuteľnosti odviezol daňovník vo výške 57 395, 20 €, ktorú sme vyčíslili vynásobením plochy budov vo vlastníctve podniku a sadzby dane určenou mestom Levice v roku 2020 pre budovy slúžiace na podnikateľské účely vo výške 3,070 EUR/m². Ďalej podnik v roku 2020 odviezol daň z motorových vozidiel za dokopy 13 áut vo výške 1 489 €. Najnižšie položky nákladov tvorili kurzové straty a cestovné náhrady.

4.1.2 Odvody zamestnávateľa v roku 2020 na Slovensku

Následne sa pozrieme na odvodové zaťaženie zamestnávateľa, ktoré sa oproti sume odvádzanej zamestnancom výrazne líši. Odvody platené zamestnávateľom samotnú hrubú mzdu zamestnanca neznižujú, ale výrazne zvyšujú náklady práce. Cenu práce zamestnanca môžeme vypočítať ako súčet hrubej mzdy zamestnanca a odvodov zamestnávateľa za zamestnanca.

Na nasledujúcom grafe môžeme vidieť štruktúru odvodov zamestnávateľa za rok 2020.

Graf 1. Odvody zamestnávateľa v roku 2020 v SR

Zdroj: vlastné spracovanie

Odvody do Sociálnej poisťovne sa skladajú celkovo zo siedmich odvodov, medzi ktoré patria starobné poistenie, nemocenské poistenie, invalidné poistenie, úrazové poistenie, garančné poistenie, poistenie v nezamestnanosti a rezervný fond solidarity. Do Sociálnej poisťovne tak zamestnávateľ odvádza celkom 25, 2 % z hrubej mzdy zamestnanca, pričom zamestnanec len 9, 4 % zo svojej hrubej mzdy. Odvody do Zdravotnej poisťovne platené zamestnávateľom predstavujú 10 %- ný podiel na hrubej mzde zamestnanca, pokiaľ zamestnanec do Zdravotnej poisťovne odvedie len 4 % z hrubej mzdy. Celkovo teda tvorí odvodová položka zamestnávateľa 35, 2 %.⁴³

4.1.3 Výpočet dane z motorových vozidiel v roku 2020

Daň z motorových vozidiel je počítaná na základe objemu motoru auta, pričom sa kráti podľa veku vozidla. Spoločnosť disponovala v roku 2020 dohromady 13 autami, z ktorých sme na 3 autá značky Škoda aplikovali ročnú sadzbu dane vo výške 80 €. Motorové vozidlá značky Renault v celkovom počte 7 ks boli zdanené ročnou sadzbou dane vo výške 115 €. Z modelov značky Volkswagen vlastnila spoločnosť 3 ks, pričom ročná sadzba dane predstavovala sumu 148 €. ⁴⁴

Tabuľka 3. Prehľad motorových vozidiel podniku za rok 2020

Autá	Objem motoru auta	Ročná sadzba dane	Daň z motorového vozidla
Škoda Fabia Combi 3 ks	nad 900 – do 1200 cm ³	80	240
Renault Mégane 7 ks	nad 1200 – do 1500 cm ³	115	805
Volkswagen Multivan 3 ks	nad 1500 – do 2000 cm ³	148	444
Spolu			1 489

Zdroj: vlastné spracovanie

4.1.4 Odpisy hmotného majetku podniku

Podnik v roku 2020 odpisoval päť druhov hmotného majetku. Išlo o počítače, autá, ostatný majetok, klimatizačné zariadenia a budovy. Podnik odpisuje hmotný majetok rovnomernou metódou. Autá a počítače sa odpisujú rovnomerne odpisovou sadzbou po dobu štyroch rokov. Ostatný majetok sa odpisuje 6 rokov. Klimatizácie sa odpisujú po dobu 12 rokov. Najdlhšie sa odpisujú budovy, a to 20 rokov. Odpisy započítané do nákladov boli vo výške 482 142, 89 €. Zostatková cena majetku predstavovala 354 673, 85 €.

⁴³ ČERNEGOVÁ, A. *Odvod zamestnanca a zamestnávateľa od 1.1.2020* [online]. Podnikajte.sk, s.r.o, 2021. [cit. 2021-12-02].

⁴⁴ Príloha č. 1 zákona o dani z motorových vozidiel za rok 2020

Tabuľka 4. Odpisy hmotného majetku podniku za rok 2020

Doba odpisovania	Rozpis hnutelných vecí	Obstarávacia cena	Odpis	Zostatková cena
Odpis 4 roky	Kancelárske stroje - počítače	16 140,96	4 035,24	0,00
	autá	381 216,16	95 304,04	0,00
Odpis 6 rokov	ostatný majetok	201 470,76	33 578,46	0,00
Odpis 12 rokov	klimatizácia	65 384,40	5 448,70	10 897,40
Odpis 20 rokov	budovy	6 875 529,00	343 776,45	343 776,45
Spolu		7 539 741,28	482 142,89	354 673,85

Zdroj: vlastné spracovanie podľa súvahy podniku za rok 2020

4.1.5 Výpočet hospodárskeho výsledku podniku za rok 2020

Prostredníctvom údajov o nákladoch a výnosoch podniku sme posúdili ziskovosť podniku, ktorá vypovedá o tom, že podnik efektívne využíval svoje zdroje a nestal sa stratovým.

Do hospodárskeho výsledku podniku sme započítali aj predaj obchodného podielu spoločnosti AA, z ktorého výnos činil 4 000 000 € a náklady na predaj obchodného podielu predstavovali sumu 1 611 919,41 €. Hospodársky výsledok skúmaného podniku teda predstavoval celkom 2 349 581, 10 €. Tabuľka nám ďalej ilustruje, že bez predaja podielu spoločnosti AA by sa výsledok hospodárenia dostal do záporných čísiel a podnik by vykázal stratu vo výške 38 499, 49 €.

Tabuľka 5. Hospodársky výsledok podniku za účtovné obdobie 2020

	HV celkom	HV bez AA*
Výnosy	6 631 836,68	2 631 836,68
Náklady	4 282 255,58	2 670 336,17
	2 349 581,10	-38 499,49

*Predaj obchodného podielu spoločnosti AA

Zdroj: vlastné spracovanie

Z uvedených dát vyplýva, že predaj obchodného podielu spoločnosti AA spôsobil rozdiel v hospodárskom výsledku podniku vo výške 2 388 080, 59 €. Výsledok hospodárenia podniku zistený za účtovné obdobie 2020 sme následne upravovali o položky zvyšujúce, resp. znižujúce základ dane.

4.1.6 Štruktúra odpočítateľných a pripočítateľných položiek podniku

Nasledujúce tabuľky nám ponúkajú prehľad štruktúry položiek zvyšujúcich, resp. znižujúcich základ dane daňovníka. Vybrané položky sú legálnym spôsobom daňovej optimalizácie daňovníka. Pripočítateľné aj odpočítateľné položky upravuje daňová

legislatíva v Zákone 595/2003 Z. z. o dani z príjmov. Zhrnuté položky sú uvedené v nasledujúcich tabuľkách.

Tabuľka 6. Odpočítateľné položky podniku Realitka a.s. za účtovné obdobie 2020

Odpočítateľné položky:	Suma
Rozdiel daňových a účtovných odpisov	228 450,70
Príjem z predaja cenných papierov - obchodný podiel	4 000 000
Dividendy	35 000
Uhradené PP zo záväzkov	20 422,26
Rozdiel zostatkových cien pri predaji	25 923
Spolu	4 309 795,96

Zdroj: vlastné spracovanie

Podnik zaradil do svojich odpočítateľných položiek rozdiel daňových a účtovných odpisov, príjmy z predaja cenných papierov, pričom sa jednalo o predaj obchodného podielu spoločnosti AA, dividendy, uhradené záväzky voči dodávateľovi a rozdiel zostatkových cien pri predaji v celkovej výške 4 309 795, 96 €. Rozdiel daňových a účtovných odpisov je dôležitý práve pre určenie výšky daňových odpisov, ktoré štát pri vyrubovaní dane z príjmov uznáva ako daňovo uznateľné náklady. Daňové odpisy upravuje zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov.

Tabuľka 7. Pripočítateľné položky podniku Realitka, a.s. za účtovné obdobie 2020

Pripočítateľné položky	Suma
Náklady na reprezentáciu	6 145,63
Nedaňové rezervy	3 600
Ostatné nedaňové náklady : nadspotreba pohonných hmôt (PHM)	3 269,06
Dary	3 000
Nedaňové služby	5 775,20
Penále	1 210,83
Ostatné prevádzkové náklady nedaňové	991,13
Provízia - pripočítateľná	367 000
Nezaplatené služby do konca roka (nájom, marketing)	5 297,34
Záväzky po lehote splatnosti viac ako 360 dní	3 422,40
Náklady na predané CP	1 611 919,41
Spolu	2 011 631,00

Zdroj: vlastné spracovanie

Do pripočítateľných položiek podniku sme zaradili náklady na reprezentáciu, nedaňové rezervy, ostatné nedaňové náklady, dary, nedaňové služby, penále, ostatné nedaňové prevádzkové náklady, provízie, neuhradené služby do konca roka, z toho neuhradené nájomné a marketing, záväzky po lehote splatnosti viac ako 360 dní a náklady na predané cenné papiere v celkovej výške 2 011 631 €. Z uvedených dát vyplýva, že hoci podnik vykazuje viac pripočítateľných položiek, celková suma odpočítateľných položiek výrazne prevyšuje sumu pripočítateľných položiek.

4.1.7 Výpočet daňovej povinnosti podniku

Po úprave výsledku hospodárenia o pripočítateľné a odpočítateľné položky dostávame upravený základ dane, ktorý nám umožňuje vypočítať výslednú daňovú povinnosť podnikateľského subjektu. Na upravený základ dane sme aplikovali sadzbu dane z príjmu právnických osôb vo výške 21 %. Sadzbu sme zvolili podľa výšky obratu spoločnosti za rok 2020, ktorý bol vyšší ako 100 000 €. ⁴⁵

Výpočet daňovej povinnosti:

Daňová povinnosť = upravený základ dane x 21 %

Tabuľka 8. Výpočet daňovej povinnosti daňovníka

Upravený základ dane	Sadzba dane	Daňová povinnosť
51 416,14	21%	10 797,39

Zdroj: vlastné spracovanie

Výsledná daňová povinnosť podniku predstavuje sumu vo výške 10 797,39 €. Keďže nami analyzovaný podnik v predchádzajúcom zdaňovacom období nevykázal daňovú povinnosť vyššiu ako 5 000 €, podnikateľskému subjektu nevzniká povinnosť platiť preddavky na daň. V prípade, že by daňovník vykázal za predchádzajúce zdaňovacie obdobie daňovú povinnosť vyššiu ako 5 000 €, zaplatené preddavky by sa odčítali od daňovej povinnosti podľa § 34 Zákona o dani z príjmov účinného pre daný rok. ⁴⁶

V nasledujúcich podkapitolách sa pozrieme na to, ako by sa daný podnik správal v podmienkach vybraných jurisdikcií. Na zvolený podnik budeme aplikovať cudzokrajné legislatívne štandardy, podľa ktorých sa riadi daňovník v príslušnej krajine. Legislatívne predpisy budeme skúmať v rozsahu získaných vedomostí. Prvou legislatívou, ktorú budeme porovnávať so Slovenskom je Maďarsko.

4.2 Analýza daňového bremena podniku v Maďarsku

Predpokladáme, že podnik v Maďarsku je podobne ako na Slovensku daňovníkom s neobmedzenou daňovou povinnosťou. Spoločnosť s označením (Zrt.) má sídlo na území Maďarskej republiky, ktoré je zároveň miestom skutočného vedenia. Ďalej predpokladáme, že podnik je situovaný v maďarskom meste Vác, ktoré sme si vybrali z dôvodu porovnateľnej veľkosti s mestom Levice, v ktorom má vybraný podnik sídlo. Podnik sa

⁴⁵ Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov účinný do 31.12. 2020

⁴⁶ FINANCNASPRAVA.SK. *Všeobecne o preddavkoch právnických osôb* [online]. Finančné riaditeľstvo SR, 2013.[cit. 2021-12-08].

zaoberá prioritne správou nehnuteľností a ich prenájmom, rovnako ako podnik v Slovenskej republike.

4.2.1 Prehľad nákladov a výnosov podniku Zrt.

V nasledujúcej tabuľke uvádzame prehľad nákladov podnikateľského subjektu v Maďarsku za účtovný rok 2020.

Tabuľka 9. Náklady podniku za účtovné obdobie 2020 v Maďarsku v EUR

Náklady	
Spotreba materiálu	89 177,91
Spotreba energie	329 534,74
Predané cenné papiere a podiely	1 611 919,41
Predaný tovar	3 756,71
Opravy	100 562,80
Cestovné	772,88
Náklady na reprezentáciu	6 145,63
Ostatné služby	832 489,02
Mzdové náklady	261 854,76
Tvorba a zúčtovanie opravných položiek	33 610,37
Zákonné sociálne poistenie	45 824,58
Daň z motorových vozidiel	1 282,00
Daň z nehnuteľnosti	47 903,20
Zmluvné pokuty, penále a úroky z omeškania	1 210,83
Zostatková cena DNAHM	446 210,88
Ostatné prevádzkové náklady	24 049,01
Odpisy nehmotného a hmotného investičného majetku	449 394,35
Úroky	2 090,33
Kurzové straty	13,55
Splatná daň z príjmov	3 021,98
Spolu	4 290 824,94

Zdroj: vlastné spracovanie

V doleuvedenej tabuľke uvádzame prehľad typov poistení odvádzaných zamestnávateľom a zamestnancom v Maďarsku platných v roku 2020. V porovnaní so slovenskou legislatívou vidíme rozdiel v príspevkoch na dôchodkové poistenie a v príspevkoch na zdravotné poistenie, ktoré zamestnávateľ za zamestnanca neodvádza. Rovnako zamestnávateľ neodvádza ani príspevok na trh práce. Celkovo sú odvody platené zamestnancom a zamestnávateľom v podmienkach maďarskej legislatívy pomerne vyrovnané, zatiaľ čo v slovenskej legislatíve sa podstatne líšia. V súvislosti s odvodmi zamestnávateľa by sme spomenuli, že odvodová daň vo výške 17,5 % sa novelou zákona upravila na 15,5 % v roku 2021, čím vzrástli tržby podnikov a celkovo sa uľahčilo vyplácanie miezd. Zníženie odvodovej položky by sa zároveň malo pozitívne dotknúť zamestnancov v podobe navýšenia miezd.⁴⁷

⁴⁷ *Munkáltatói járulékok 2022: mennyi járulékot kell fizetni egy alkalmazott után 2022-ben?* [online]. Budapest, 2018. [cit. 2021-12-08].

Tabuľka 10. Odvody platené zamestnávateľom a zamestnancom v Maďarsku v roku 2020 v %

Typ poistenia	Platené zamestnávateľom	Platené zamestnancom
Príspevok na dôchodkové poistenie	0%	10%
Zdravotné poistenie	0%	7%
Príspevok na trh práce	0%	1,50%
Sociálne príspevky	17,50%	0%
Celkovo	17,50%	18,50%

Zdroj: <https://officina.hu/gazdasag/158-jarulekok>

Ďalej sa náklady podniku líšia v položke daň z motorových vozidiel, ktorá je v Maďarsku stanovená pre danú kategóriu vozidiel vo výške 300 ft/kW v príslušnom roku 2020. V dôsledku toho, že sadzba dane sa pre výpočet dane z motorového vozidla stanovuje na základe roku výroby auta, na motorové vozidlá vo vlastníctve podniku spadajúce do roku výroby 2014-2017 sme rovnomerne aplikovali sadzbu 300 ft/kW, čím sa po prepočte daň upravila na sumu 1 282 EUR.⁴⁸

4.2.2 Výpočet dane z motorových vozidiel v Maďarsku

Spolu daň z motorových vozidiel predstavovala sumu 450 300 HUF, ktorú sme prepočtom na kurz eura upravili na 1 282 €. Na prepočet sme použili priemerný výmenný kurz za rok 2020 (1 EUR = 351, 249 HUF) zverejnený na stránkach NBS.

Tabuľka 11. Daň z motorových vozidiel podniku v Maďarsku 2020 (v ft)

Autá	Rok výroby	Ročná sadzba dane	Daň z motorového vozidla
Škoda 3 ks 110kW	2014-2017	300ft/kW	99 000
Renault 7 ks 103 kW	2014-2017	300ft/kW	216 300
Volkswagen 3 ks 150 kW	2014-2017	300ft/kW	135 000
Spolu			450 300

Zdroj: vlastné spracovanie

Odlíšne sadzby oproti Slovensku môžeme pozorovať aj v prípade miestnej dani z nehnuteľnosti. Miestna daň z budov slúžiacich na podnikateľské účely zverejnená na stránkach mesta Vác je stanovená vo výške 900 HUF/m²⁴⁹. V prepočte na kurz eura zverejnený na stránkach NBS dostávame sadzbu 2,56 EUR/m². Plocha stavieb vo vlastníctve podniku používaná na podnikateľské účely predstavuje 18 695, 50 m². Vynásobením rozlohy stavieb uvádzanej v m² príslušnou sadzbou dane stanovenou mestom, v ktorom podnikateľ budovy vlastní dostávame daň z nehnuteľnosti vo výške 47 903, 20 €.

⁴⁸ NAV.GOV.HU. *Nemzeti Adó és - Vámhivatal* [online]. Budapest, 2021. [cit. 2021-12-08].

⁴⁹VAC.HU.2021. *Építményadó* [online]. DunaWeb Szolgáltató Kft., 2007-2021. [cit. 2021-12-08].

4.2.3 Odpisy hmotného majetku podniku

Podľa maďarských účtovných štandardov sa daňové odpisy týkajúce sa *hmotného majetku* počítajú na základe rovnomernej metódy, pričom vstupnou cenou by mala byť trhovú hodnotu aktíva v čase, keď sa prvýkrát použilo na podnikateľské účely. Pre účely prehľadného zápisu sme si odpisové sadzby hmotného majetku spracovali v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 12. Odpisové sadzby hmotného majetku v Maďarsku v %

Aktíva	Odpisová sadzba (%)
Počítače a iné high-tech zariadenia	33
Motorové vozidlá	20
Ostatný hmotný majetok	14,5
Prenajaté budovy	5

Zdroj: taxsummaries.pwc.com/hungary/corporate/deductions

Miera odpisovania *dlhodobého nehmotného majetku* nie je stanovená zákonom, avšak pri stanovení výšky odpisu sa zohľadňuje obstarávacia cena majetku, zostatková cena a doba použiteľnosti majetku.⁵⁰

Tabuľka 13. Odpisové sadzby hmotného majetku podniku v %

Odpisové sadzby (v %)	Rozpis hnutelných vecí	Obstarávacia cena	Odpis	Zostatková cena
Odpisová sadzba 33%	Kancelárske stroje - počítače	16 140,96	161,41	—
Odpisová sadzba 20%	autá	381 216,16	76 243,23	76 243,23
Odpisová sadzba 14,5%	ostatný majetok	201 470,76	29 213,26	26 191,20
Odpisová sadzba 14,5%	klimatizácia	—	—	—
Odpisová sadzba 5%	budovy	6 875 529,00	343 776,45	343 776,45
Spolu		7 474 356,88	449 394,35	446 210,88

Zdroj: *vlastné spracovanie*

V nasledujúcich výpočtoch predpokladáme, že podnik používa metódu rovnomerného odpisovania. Podnik vlastní počítače, ktorých obstarávacia cena je 16 140, 96 €. Príslušný ročný odpis počítačov v štvrtom roku odpisovania s odpisovou sadzbou 33 % predstavuje zostatkovú cenu z predošlého zdaňovacieho obdobia 161, 41 €. Podnik disponuje motorovými vozidlami, ktorých obstarávacia cena je vo výške 381 216, 16 €. Po aplikovaní odpisovej sadzby vo výške 20 % dostávame ročný odpis vo výške 76 243, 23 €. Ďalej podnik odpisuje prenajaté budovy, ktorých obstarávacia cena je na úrovni 6 875 529 €. Príslušný odpis po použití odpisovej sadzby vo výške 5 % v 19. roku odpisovania teda predstavuje 343 776, 45 €. Klimatizácia sa v danom účtovnom roku už neodpisuje. Odpisy

⁵⁰ BAĎURA, R. a kol. *Daňové a odvodové zataženie slovenských podnikov v porovnaní s krajinami Európskej únie a jeho dopady na konkurencieschopnosť slovenského priemyslu* [online]. IA.GOV.SK, 2019. [cit. 2021-12-08].

hmotného a nehmotného investičného majetku sa vplyvom zistených odpisových sadziieb upravujú na sumu 449 394, 35 €. Zmenou výšky odpisov hmotného a nehmotného investičného majetku sa zostatková cena dlhodobého hmotného a nehmotného majetku upravuje na 446 210, 88 €.

4.2.4 Výpočet daňovej povinnosti podniku v Maďarsku

Celkovo sa podniku v Maďarsku po uvedených zmenách upravili náklady na sumu 4 287 802, 96 €. Po odpočítaní nezmenených výnosov vo výške 6 631 836, 68 € dostávame výsledok hospodárenia vo výške 2 344 033, 72 €.

Výdavky na reprezentáciu sú podľa maďarskej legislatívy uznaným daňovým výdavkom. Pripočítateľné položky sa upravili o výšku nákladov na reprezentáciu (6 145, 63 €) na sumu 2 005 485, 37 €. Výsledná výška odpočítateľných položiek po zarátaní nákladov na reprezentáciu teda predstavuje 4 315 941, 59 €. Úpravou VH o pripočítateľné a odpočítateľné položky dostávame základ dane vo výške 33 577, 50 €.

Od 1. januára 2017 sú príjmy právnických osôb v Maďarsku zdaňované korporátnou sadzbou dane vo výške 9 % . Základ dane z príjmov právnických osôb sa počíta zo zisku, ktorý je uvedený vo výkaze ziskov a strát, pričom sa tento zisk pred jeho samotným zdanením upraví o pripočítateľné a odpočítateľné položky.

Na vypočítaný základ dane sme aplikovali sadzbu vo výške 9 %, na základe čoho podniku vznikla daňová povinnosť vo výške 3 021, 98 €.

Tabuľka 14. Výpočet daňovej povinnosti daňovníka v Maďarsku

Upravený základ dane	Sadzba dane	Daňová povinnosť
33 577,50	9%	3 021,98

Zdroj: vlastné spracovanie

Po zahrnutí splatnej dane (3 021, 98 €) do nákladov sa suma nákladov podniku zvyšuje na 4 290 824, 94 €.

4.3 Analýza daňového bremena podniku v Estónsku

Daňovníkom v Estónsku je rezidentská akciová spoločnosť (AS), ktorá podlieha len dani z distribuovaného zisku. Základ dane sa skladá z dividend, tovarov, služieb, výhod, ktoré sú ocenené v peňažných jednotkách a ktoré sú udelené zamestnancovi a zároveň súvisia so zamestnaním, ďalej z darov, z reprezentačných výdavkov, úprav zisku a výdavkov, ktoré nie sú spojené s obchodnou činnosťou podniku. Reprezentačné náklady

sú oslobodené mesačným limitom 32 €. Výdavkami, ktoré nesúvisia s obchodnou činnosťou sú pokuty a penále, obstarávacia cena cenných papierov a obstarávacia cena majetku, ktorý nebol zaobstaraný za účelom podnikania. Strata nemá pre daňové účely žiadny význam, pretože v Estónsku sa neuplatňuje daň zo zadržaného zisku. Rozdelený zisk podlieha dani aj v prípade, že podnik dosahuje stratu.⁵¹

4.3.1 Výpočet daňovej povinnosti podniku v Estónsku

Výpočet daňovej povinnosti budeme realizovať na základe využitia distribučnej dane vo výške 20 %, ktorou sú zdaňované všetky podnikateľské subjekty v Estónsku.

Tabuľka 15. Výpočet daňovej povinnosti podnikateľského subjektu v Estónsku

Mesiace	Položky	Základ dane	Sadzba dane	Daňová povinnosť
Február	Náklady na reprezentáciu	6 113,63	20%	1 222,73
Apríl	Zmluvné pokuty, penále a úroky z omeškania	1 210,83	20%	242,17
August	Zisk určený na rozdelenie	20 000	20%	4 000
Október	Dary	3 000	20%	600
Spolu				6 064,90

Zdroj: vlastné spracovanie

Rozdiel medzi predchádzajúcimi dvoma daňovými legislatívami spočíva v tom, že daň z distribuovaného zisku v Estónsku je splatná mesačne na základe daňového priznania, ktoré sa podáva vždy do 10. dňa nasledujúceho mesiaca po zdaňovacom období.⁵²

Pre účely výpočtu daňovej povinnosti podnikateľského subjektu sme do položiek v súlade s estónskym zákonom zahrnuli náklady na reprezentáciu, ktoré sa podľa odpisových limitov budú znižovať o 32 €. Náklady na reprezentáciu, ktoré vznikli podniku v mesiaci február po oslobodení o zákonný limit predstavujú sumu 6 113,63 €. Výsledná daňová povinnosť pre podnik za mesiac február teda predstavuje 1 222, 73 €. Zmluvné pokuty, penále a úroky z omeškania boli podnikom účtované vo výške 1 210, 83 €. Výsledná daňová povinnosť podniku za mesiac apríl bola po vynásobení príslušnou sadzbou 20 % vo výške 242, 17 €. Spoločnosti v auguste vznikol zisk určený na rozdelenie vo výške 20 000 €. Odvedená daň z distribuovaného zisku predstavovala sumu 4 000 €. V októbri spoločnosť inkasovala dary vo výške 3 000 €, vplyvom čoho vznikla podniku daňová povinnosť 600 €. Po sčítaní daňových povinností podniku za jednotlivé mesiace v roku 2020 dostávame celkovú daňovú povinnosť vo výške 6 064, 90 €.

⁵¹ ŠIROKÝ, J. *Daňe v Evropské unii*. 7 vyd. Praha: Leges, 2018, s. 233. ISBN 978-80-7502-274-5.

⁵² ACCACE.SK. 2021. *Estónska daň* [online]. [cit. 12-08-2021].

5 Diskusia

Záverečná kapitola sa primárne venuje zhodnoteniu dosiahnutých výsledkov za sledované zdaňovacie obdobie 2020 v jednotlivých krajinách. Na základe metódy komparácie posúdime najpriaznivejšie podnikateľské prostredie z hľadiska výšky dane z príjmov právnických osôb. Budeme hľadať také prostredie, kde zdanenie právnickej osoby dosahuje najnižšie hodnoty. Druhoradým zameraním záverečnej kapitoly sú návrhy a spôsoby optimalizácie daňového systému zistené pri analýze skúmaného podniku.

Rozdielne miery zdanenia príjmov právnických osôb v krajinách Európskej únie vyplývajú z rozdielných účtovných systémov členských krajín a z neochoty členských štátov rozširovať harmonizáciu daní, ktorá je považovaná za výrazný zásah do suverenity a vnútornej politiky príslušného štátu. V dôsledku uvedených skutočností môžeme povedať, že harmonizácia daní v Európskej únii dlhodobo stagnuje. V legislatíve Maďarska a Estónska sa stretávame s jedinou sadzbou dane. Slovenská republika uplatňuje voči právnickým osobám dve sadzby dane. Ako sme už mohli pozorovať v predchádzajúcej kapitole, nominálne daňové sadzby samotné však nevytvádzajú o skutočnom daňovom zaťažení podnikateľských subjektov. Zohľadniť treba predovšetkým veľkosť odpočítateľných a pripočítateľných položiek, rôznych daňových úľav ale aj rozdielne doby odpisovania.⁵³

5.1 Prehľad výšky daňovej povinnosti v skúmaných krajinách

Graf znázorňuje výšku daňovej povinnosti podnikateľských subjektov v jednotlivých krajinách. S najnižšou daňovou povinnosťou sa stretávame v Maďarsku, kde korporátna sadzba dane dosahuje najnižšiu úroveň spomedzi skúmaných krajín. Okrem toho krajina ponúka široké možnosti daňovej optimalizácie, prostredníctvom ktorej si podnikateľské subjekty znižujú svoj daňový základ.

Napriek tomu, že podnikateľský subjekt v Estónsku odvedie štátu vyššiu daň v porovnaní s Maďarskom, výhodu získava najmä v prehľadnosti a jednoduchosti daňového systému. Z realizovaných výpočtov vyplynulo, že slovenský daňový subjekt odvádza štátu najvyššiu daň. Dôvodom môže byť práve vysoká sadzba dane z príjmu, vysoké odvodové platby zamestnanca či výška vybraných miestnych sadzieb dane.

⁵³ ŠIROKÝ, J. *Daňe v Evropské unii*. 7 vyd. Praha: Leges, 2018, s. 67-68. ISBN 978-80-7502-274-5.

Graf 2. Výška daňovej povinnosti v skúmaných krajinách

Zdroj: vlastné spracovanie

5.2 Porovnanie daňového bremena podniku na Slovensku s Maďarskom

Pri pohľade na výsledky skúmaného podniku vidíme značnú rozdielnosť vo výslednej daňovej povinnosti daňovníka. Podnikateľskému subjektu na Slovensku vznikla daňová povinnosť vo výške 10 797, 39 €, zatiaľ čo podnikateľský subjekt v Maďarsku odviedol štátu daň vo výške 3 021, 98 €. Celkovo je tak daňovník v Maďarsku povinný odvieť daň o vyše 7 775 € nižšiu než daňovník v Slovenskej republike.

Ďalším výrazným rozdielom v legislatívach je výška odvodov platená zamestnávateľom, ktorá bola v Maďarsku stanovená na úrovni 17,5 % za skúmaný rok 2020. V porovnaní so Slovenskou republikou, kde zamestnávateľ platí odvod vo výške 35, 2 % je to rozdiel o necelých 18 p. b.

Rozdiel nájdeme aj v rozličných odpisových sadzbách hmotného investičného majetku. Zatiaľ čo motorové vozidlo sa v Maďarsku odpisuje sadzbou 20 %, na Slovensku je odpisová sadzba pre motorové vozidlo stanovená na úrovni 25 %, a tak môžeme konštatovať, že Slovensko pre motorové vozidlo používa výhodnejší daňový odpis. Rozdielny odpis sa uplatňoval aj v prípade počítačovej techniky patriacej do 1. odpisovej skupiny, na ktorú sa na Slovensku vzťahuje odpisová sadzba vo výške 25 %. V Maďarsku sa na počítače a iné high-tech zariadenia aplikuje odpisová sadzba na úrovni 33 %, vplyvom čoho sa majetok vo vlastníctve podniku odpíše rýchlejšie.

Rozdielne sú aj sadzby motorových vozidiel pre účely výpočtu dane z motorového vozidla, ktoré sú v Maďarsku o niečo nižšie oproti Slovenskej republike. Uvedenú skutočnosť sme mohli pozorovať aj v prípade vyčíslenia dane platenej vybraným podnikom.

Podnikateľskému subjektu na Slovensku vznikla povinnosť platiť daň z motorových vozidiel vo výške 1 489 €, kým v Maďarsku táto suma predstavovala len 1 282 €.

Nasledujúca tabuľka nám ponúka prehľad výšky daňovej povinnosti vykázanej podnikom na Slovensku a v Maďarsku.

Tabuľka 16. Porovnanie daňového bremena podniku na Slovensku a v Maďarsku

Zdaňovacie obdobie 2020	Slovenská republika	Maďarsko
Základ dane	51 416,14	33 577,50
Sadzba dane (v %)	21	9
Daň celkom	10 797,39	3 021,98

Zdroj: vlastné spracovanie

Rozdiely pozorujeme už v samotnom základe dane, ktorý je na Slovensku vyšší oproti Maďarsku o takmer 17 840 €. Ďalej vychádzame z rozdielnych sadzieb daní z príjmov právnických osôb uplatňovaných jednotlivými krajinami. Maďarsko prijalo rovnú sadzbu dane na úrovni 9 % ešte v roku 2017, zatiaľ čo Slovensko uplatňuje progresívnu sadzbu dane, čo znamená, že daňovník s vyššími príjmami odvedie štátu vyššiu daň a naopak.

5.3 Porovnanie daňového bremena podniku na Slovensku s Estónskom

V nasledujúcom tabuľkovom spracovaní môžeme vidieť rozdielnu výšku základu dane v oboch skúmaných krajinách. Estónsky základ dane je približne 1,7 krát nižší ako slovenský základ dane. Hoci majú krajiny porovnateľnú výšku sadzieb dane, Estónsko zdaňuje distribučnou daňou vo výške 20 % len čisté množstvo prerozdeleného zisku v spoločnosti, zatiaľ čo Slovenská republika zdaňuje príjmy podnikateľského subjektu v celom rozsahu. Vplyvom toho môžeme Estónsko označiť za veľmi pokrokový systém. Svedčí o tom aj výška daňovej povinnosti podniku, ktorá je v porovnaní so Slovenskom zreteľne nižšia.

Z pohľadu výslednej daňovej povinnosti sa systém estónskeho zdanenia sa javí ako výhodnejší pre vykonávanie podnikateľskej činnosti. Tým, že vláda Estónska nezdaňuje celý zisk, ale len jeho časť, umožňuje podnikateľským subjektom dosahovať vyššie úspory v podniku a venovať ich napríklad na výskumnú či reinvestičnú činnosť podniku. Daňovník čerpá výhody z jasných pravidiel daňového systému, pričom nie je obmedzený na hospodársky rok ako v prípade Slovenska.

Tabuľka 17. Porovnanie daňového bremena podniku na Slovensku a v Estónsku

Zdaňovacie obdobie 2020	Slovensko	Estónsko
Základ dane	51 416,14	30 324,46
Sadzba dane (v %)	21	20
Daň celkom	10 797,39	6 064,90

Zdroj: vlastné spracovanie

5.4 Návrhy na dosiahnutie optimálneho daňového systému

S cieľom vyhnúť sa daňovým únikom je priam žiadúce realizovať optimalizáciu daňového systému, ktorú považujeme za determinujúci prvok na ceste k priaznivému podnikateľskému prostrediu. Hlavnými predpokladmi úspešnej realizácie daňovej optimalizácie sú správne nastavenie modelu zdaňovania, správne vedenie účtovníctva, eliminácia chýb ku ktorým dochádza pri vyplňovaní daňového priznania, správne uplatňovanie položiek nákladov a iné.

V nasledujúcom texte si predstavíme štyri návrhy na optimalizáciu daňového systému, ktoré podporujú stratégie zamerané na podnikateľské subjekty a zohľadňujú aspekty spojené so zjednodušením daňovo-právnych predpisov.

5.4.1 Prvý návrh – digitalizácia daňového systému

Prvý predkladaný návrh sa týka digitalizácie celého daňového systému. Tento model môžeme pozorovať v prípade dvoch skúmaných krajín – Maďarska a Estónska. O digitalizácii môžeme hovoriť v troch smeroch. Prvým je digitalizácia výberu daní, ktorá umožňuje daňovej správe zhromažďovať informácie o daňových platcoch a tým získavať lepší prehľad o ich daňových a finančných pozíciách. Ďalej môžeme hovoriť o digitalizácii daňových funkcií v podniku. Znamená to, že podniky zavádzajú nové technológie s cieľom podávať daňové priznania v elektronickej podobe s cieľom automatizovať určité procesy prebiehajúce v podniku. Tretím aspektom je digitalizácia celej ekonomiky v medzinárodnom ponímaní. Tento aspekt hovorí o zamedzení dvojitého zdanenia príjmov daňovníka v štáte určenia, ktorý má sídlo v štáte pôvodu.⁵⁴

Moderné technológie sú zároveň garanciou zjednodušenia daňového systému a mali by viesť k znižovaniu nákladov na dodržiavanie daňových predpisov daňovníkov. Pozitívnym prínosom v oblasti digitalizácie na Slovensku by bolo zavedenie napríklad

⁵⁴KPMG. 2022. *Tax departments are driving innovation. Innovation is driving transformation* [online]. KPMG International entities, 2022. [cit. 2022-01-25].

videokonferencií daňových platcov s daňovými úradmi, v rámci ktorých by sa poskytovali informácie ohľadom plnenia daňových povinností a daňové poradenstvo. Ďalej by sme navrhovali rozšíriť informačné a asistenčné funkcie prostredníctvom rôznych chatbotov, virtuálnych asistentov a mobilných aplikácií. Digitálny daňový systém by mal byť zameraný predovšetkým na potreby všetkých daňovníkov a v konečnom dôsledku by mal zvýšiť dodržiavanie predpisov v rámci ekonomiky.

5.4.2 Druhý návrh – sledovanie zmien v legislatíve

Podnikatelia sú povinní v súvislosti s výkonom podnikateľskej činnosti sledovať zmeny v legislatíve, aby sa vyhli zbytočným sankciám. Frekvencia legislatívnych zmien je však pre podnikateľov dlhodobou neudržateľná a častokrát tak dochádza k nedodržiavaniu predpisov aj napriek snahe podnikateľov o ich dodržiavanie.

S častými zmenami v legislatíve sa spájajú náklady na ich sledovanie, do ktorých patria administratívne a finančné náklady. Tieto náklady predstavujú pre podnikateľov výdavky každoročne vo výške niekoľko miliónov eur. Medzi administratívne náklady sa radia náklady na právnikov, účtovníkov, náklady na zavádzanie nových procesov, čas strávený prípravou rôznych dokumentov a komunikáciou so štátnymi orgánmi. Do finančných nákladov patria výdavky v súvislosti so zvyšovaním alebo zavádzaním nových poplatkov, odvodov, daní či ciel, ale aj dodatočné financie vynakladané na úhradu vyšších miezd zamestnancov. Napríklad v roku 2019 spôsobilo podnikateľom zvýšenie minimálnej mzdy zo vtedajších 480 eur na 520 eur nárast nákladov vo výške 53 miliónov eur.⁵⁵

Keďže podnikatelia popisujú časté zmeny v legislatíve ako jeden z najväčších problémov podnikania, rozumným riešením by bolo legislatívu počas roka meniť čo najmenej a zákony schvaľovať od 1.1. kalendárneho roka, prípadne k prvému dňu kalendárneho štvrtroka, aby bolo podnikateľom umožnené pripraviť sa na zmeny v zákone.

5.4.3 Tretí návrh – zjednotené odvodové platby zamestnancov a zamestnávateľov

S administratívnou náročnosťou úzko súvisí aj ďalšia úprava týkajúca sa zjednotených odvodových platieb zamestnancov a zamestnávateľov. Sociálne odvody sú

⁵⁵ZMPS.SK *Časté zmeny legislatívy stoja malých a stredných podnikateľov desiatky miliónov eur ročne* [online]. Združenie mladých podnikateľov Slovenska, 2011 – 2022. [cit. 2022-01-25].

v súčasnej dobe rozdelené do siedmich fondov vynakladané na nemocenské poistenie, starobné poistenie, invalidné poistenie, úrazové poistenie, poistenie v nezamestnanosti, rezervný fond solidarity a garančný fond. Rozčleňovaním platieb do príslušných fondov sa tak len komplikuje spôsob platby povinného odvodu zamestnanca aj zamestnávateľa. Keďže fondy Sociálnej poisťovne sú vzájomne prepojené, prebytočné hospodárenie fondov s prostriedkami sa v dôsledku toho prelieva do deficitných fondov a tak sa prostriedky presúvajú z jedného fondu do druhého.

Návrh na zjednotenie platby obsahuje úpravu odvodovej platby do takej podoby, aby existovala iba jedna platba Sociálnej poisťovni, ktorá by v sebe zahŕňala všetky poplatky odvádzané do týchto fondov. Znížila by sa tak administratívna náročnosť zamestnávateľa, zatiaľ čo príjem pre Sociálnu poisťovňu by ostal nezmenený.

5.4.4 Štvrtý návrh – zavedenie rovnej dane

V oblasti samotnej legislatívy navrhujeme zaviesť rovnú daň, ktorá by pozitívne vplývala na zjednodušenie a sprehľadnenie celého daňového systému. Zrušili by sa tým výnimky, špeciálne režimy či sadzby, ktoré podnikateľom spôsobujú dodatočné náklady na vypracovanie príslušnej dokumentácie. Zefektívnili by sa aj náklady štátu na správu daní a zvýšila by sa efektívnosť výberu daní. Zároveň predpokladáme, že zavedením rovnej dane by sa zvýšil rast hrubého domáceho produktu ako výsledok vyšších investícií zo strany podnikov. Práve rovnú daň môžeme pozorovať aj v krajinách, ktoré sme si vybrali pre účely komparácie – v Maďarsku či Estónsku. Ak si kladieme otázku, či je spravodlivejšie zavádzať progresívne zdanenie alebo rovnú daň, nasledujúci príklad ilustruje, že už samotná rovná daň má v sebe zabudovanú určitú progresiu. Pri rovnej dani so sadzbou vo výške 19 % daňovník so zdaniteľným príjmom vo výške 3 000 eur odvedie štátu 570 eur, zatiaľ čo daňovník s hrubým príjmom na úrovni 20 000 eur odvedie štátu 3 800 eur. Znamená to, že daňovník s nižším zdaniteľným príjmom odvedie štátu nižšiu daň a naopak.⁵⁶

⁵⁶ ZMPS.SK *Časté zmeny legislatívy stoja malých a stredných podnikateľov desiatky miliónov eur ročne* [online]. Združenie mladých podnikateľov Slovenska, 2011 – 2022. [cit. 2022-01-27].

Záver

V predkladanej práci sme analyzovali tri podnikateľské prostredia, do ktorých bol analyzovaný podnik alokovaný. Výpočtom sme dospeli k záveru, že najvyššie daňové bremeno znáša slovenský podnikateľ, ktorý do štátneho rozpočtu odvádza takmer 3,6-násobok v porovnaní s maďarským podnikateľským subjektom a viac ako 1,7-násobok estónskeho podnikateľského subjektu.

Výška daňového bremena podnikateľských subjektov je v skúmaných krajinách veľmi rozdielna. Ako už bolo viackrát spomínané v záverečnej práci, nominálne sadzby stanovené zákonom nie sú postačujúcim faktorom pre posúdenie výšky daňového bremena. Okrem rozličných postupov na výpočet samotnej daňovej povinnosti daňovníka nájdeme určité rozdiely v spôsobe odpisov majetku, vo výške odvodov platených zamestnávateľom, vo výške miestnych daní a rozdielne sú aj zákonom uznané pripočítateľné a odpočítateľné položky. Až po zohľadnení všetkých uvedených skutočností môžeme konštatovať, ktoré podnikateľské prostredie je najoptimálnejšie pre vykonávanie podnikateľskej činnosti.

Vďaka realizovaným výpočtom môžeme konštatovať, že najpriaznivejšie podnikateľské prostredie ponúka Maďarsko, ktoré umožňuje podnikateľským subjektom využívať množstvo výhod, vrátane nízkeho odvodového zaťaženia zamestnávateľa a nízkej korporátnej sadzby dane. Zároveň disponuje širokými možnosťami optimalizácie dane.

Veľmi dobré podmienky na podnikanie ponúka aj Estónsko, a to najmä vďaka rozsiahlej digitalizácii daňového systému a spôsobu zdanenia ziskov spoločnosti. Nemalou výhodou je prehľadný a jednoduchý daňový systém nevyžadujúci si zložité výpočty nami poznaných pripočítateľných a odpočítateľných položiek, o ktoré sa upravuje daňový základ, ani umorovanie daňových strát.

Na základe zistených skutočností môžeme povedať, že Slovensko má výrazné nedostatky vo fungovaní daňového systému. V budúcnosti sa otvára priestor pre znovuzavedenie rovnej dane, ktorá už v minulosti priniesla Slovensku vyššie príjmy do štátnej pokladnice a menšiu potrebu obchádzania zákonov. Ďalej vidíme priestor v rozšírení digitalizácie daňového systému a poradenských služieb v oblasti daní, nižšej frekvencii prijímania noviel daňových zákonov a v jednotných odvodových platbách zamestnávateľov.

Na záver si dovoľíme zhodnotiť, že pomocou metódy komparácie sme dokázali určiť prostredie s najnižším daňovým bremenom podnikateľských subjektov a vyvodit' závery, ktoré by mohli byť aplikovateľné z hľadiska optimalizácie daňového systému.

Zoznam použitej literatúry:

Knižné zdroje:

1. BOJŇANSKÝ, J. a kol. *Dane podnikateľských subjektov*. 1. vyd. Nitra: SPU., 2010, 252 s. ISBN 978- 80-552-0486-4.
2. KOČNER, M. – BULLA, P. *Daňové systémy*. 1. vyd. Banská Bystrica : ERPRINT, 2011, 208 s. ISBN 978-80-969056-5-2.
3. MEDVEĎ, J. et al. *Daňová teória a daňový systém*. 1. vyd. Bratislava : Sprint 2, 2009. 288 s. ISBN 978-80-89393-09-1.
4. SCHULTZOVÁ, A. a kol. *Daňovníctvo: daňová teória a politika*. 3. vyd. Bratislava: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2018, 360 s. ISBN 978-80-8078-161-3.
5. ŠIROKÝ, J. *Daňe v Európskej únii*. 7 vyd. Praha: Leges, 2018, 382 s. ISBN 978-80-7502-274-5.

Internetové zdroje:

1. ACCACE.SK. 2021. *Estónska daň* [online]. [cit. 2021-10-29]. Dostupné na: <https://accace.sk/estonska-dan-news-flash/>
2. ČERNEGOVÁ, A. *Odvody zamestnanca a zamestnávateľa od 1.1.2020* [online]. Podnikajte.sk, s.r.o, 2021. [cit. 2021-12-02]. Dostupné na: <https://www.podnikajte.sk/socialne-a-zdravotne-odvody/odvody-zamestnanca-a-zamestnavateľa-od-1-1-2020>
3. FERENC KISS, G. a kol. *Podnikanie v Maďarsku* [online]. Budapest: Enrawell Consulting Kft, 2019, s. 37. [cit. 2021-10-29]. Dostupné na: https://alkp.sk/wp-content/uploads/CORD-Vállalkozás-Magyarországon_SK_digit_new.pdf
4. FINANCNASPRAVA.SK. *Všeobecne o preddavkoch právnických osôb* [online]. Finančné riaditeľstvo SR, 2013. [cit. 2021-12-08]. Dostupné na: <https://podpora.financnasprava.sk/159650-V%C5%A1eobecne-o-preddavkoch-pr%C3%A1vnick%C3%BDch-os%C3%B4b>
5. KPMG. 2022. *Tax departments are driving innovation. Innovation is driving transformation* [online]. [cit. 2021-10-29]. Dostupné na: <https://home.kpmg/xx/en/home/insights/2019/08/digitization-in-tax.html>
6. MPSVR SR. 2019. *Daňové a odvodové zaťaženie slovenských podnikov v porovnaní s krajinami Európskej únie a jeho dopady na konkurencieschopnosť slovenského priemyslu* [online]. 278 s. [cit. 2021-10-29]. Dostupné na:

https://www.ia.gov.sk/data/files/np_PKSD/Analzy/APZ/Danovo-odvodove_zatazenie_slovenskych_podnikov_v_porovnan_i_s_krajina_mi_EU_a_jeho_dopady_na_konkurencieschopnost_slovenskeho_priemyslu.pdf

7. *Munkáltatói járulékok 2022: mennyi járulékot kell fizetni egy alkalmazott után 2022-ben?* [online]. Budapest, 2018. [cit. 2021-12-08]. Dostupné na: <https://officina.hu/gazdasag/158-jarulekok>
8. NAV.GOV.HU. *Nemzeti Adó és - Vámhivatal* [online]. Budapest, 2021. [cit. 2021-12-08]. Dostupné na: <https://nav.gov.hu/ado/gepjarmuado/az-ado-szamitasa>
9. PENZCENTRUM.HU. *A társasági adó törvény röviden: mi a társasági adó, mennyi a társasági adó mértéke 2020 folyamán?* [online]. [cit. 2021-10-29]. Dostupné na: <https://www.penzcentrum.hu/vallalkozas/20200925/a-tarsasagi-ado-torveny-roviden-mi-a-tarsasagi-ado-mennyi-a-tarsasagi-ado-merteke-2020-folyaman-1102998>
10. PUKALOVIČ, D. *Pripočítateľné a odpočítateľné položky v roku 2021 (za rok 2020)* [online]. Podnikajte.sk, s.r.o, 2021. [cit. 2021-10-24]. Dostupné na: <https://www.podnikajte.sk/dan-z-prijmov/pripocitateľne-odpocitateľne-polozky-2021-za-rok-2020>
11. PWC. *Estonia: Individual - Taxes on personal income* [online]. PWC, 2017-2021. [cit. 2021-10-29]. Dostupné na: <https://taxsummaries.pwc.com/estonia/individual/taxes-on-personal-income>
12. RSM.HU. *Tao* (társasági adó) [online]. [cit. 2021-10-29]. Dostupné na: <https://www.rsm.hu/kisokos/tao-tarsasagi-ado>
13. TREND.SK. 2021. *Estónsky model zdanenia je na Slovensku v nedohľadne* [online]. News and Media Holding, a.s., 2021. [cit. 2021-10-29]. Dostupné na: <https://www.trend.sk/financie/estonsky-model-zdanenia-je-slovensku-nedohladne>
14. VAC.HU.2021. *Helyi iparűzési adó* [online]. DunaWeb Szolgáltató Kft., 2007-2021. [cit. 2021-12-08]. Dostupné na: https://www.vac.hu/index.php?page=ugyleiras&id=4&ugy_id=105&fbclid=IwAR2P9Z1NueNjZK0dN59KcfXLrcWm4yX8q1udybW8BrOhhVKnq5lVo8Vhk4I
15. WORKINESTONIA.COM. 2019. *Taxes in Estonia* [online]. [cit. 2021-10-29]. Dostupné na: <https://www.workinestonia.com/working-in-estonia/taxes/>
16. ZMPS.SK. *Časté zmeny legislatívy stoja malých a stredných podnikateľov desiatky miliónov eur ročne* [online]. Združenie mladých podnikateľov Slovenska, 2011 – 2022. [cit. 2022-01-27]. Dostupné na: <https://zmps.sk/aktuality/tlacove->

[spravy/zmeny-v-legislative-stoja-malych-podnikatelov-vyse-150-milionov-eur-rocne](#)

17. 5PERCADO.HU. *A társasági adókedvezmények rendszere* [online]. Penta Unió Zrt., 2021. [cit. 2021-10-29]. Dostupné na: <https://5percado.hu/a-tarsasagi-adokedvezmenyek-rendszere/>

Zákony:

1. Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov
2. Zákon č. 361/2014 Z. z. o dani z motorových vozidiel v znení neskorších predpisov
3. Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov
4. RT I 1999, 101, 903, Tulumaksuseadus
5. 1996. évi LXXXI. Törvény a társasági adóról és az osztalékadóról